MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Nota

Verslag van resultaten Proefputtenonderzoek

LEUVEN BOOGHUYS (prov. Vlaams-Brabant)

Auteurs: Thomas APERS, Annika DEVROE

Projectcode 2017I115

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
B - 8770 Ingelmunster

T +32 51 31 60 80
F +32 51 30 22 37
info@monument.be

R.P.R Gent, afd. Kortrijk
BTW BE 0441.337.825
monument.be

MONUMENT GROUP

Projectcode:	2017I115
Naam erkende archeoloog:	Thomas Apers
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2016/00110
Locatiegegevens:	Leuven Booghuys (zie plan in bijlage 1, 2 en 3 in verslag van resultaten bureauonderzoek 2016K260 (ID1368))
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	X: 173689, Y: 173996 X: 173771, Y: 173883
Kadastergegevens:	Leuven, afdeling 2, sectie C, percelen 134t, 132r, 132c 269t (partim) (zie plan in bijlage 3 verslag van resultaten bureauonderzoek 2016K260)
Topografische kaart:	zie plan in bijlage 1 en 2 in verslag van resultaten bureauonderzoek 2016K260
Begindatum onderzoek:	25/09/2017
Einddatum onderzoek:	20/10/2017
Relevante termen thesauri:	Nieuwe Tijd, middeleeuwen, klooster, proefputtenonderzoek
Plan met afbakening verstoorde zones:	/
Alle betrokken actoren:	Thomas Apers (erkend archeoloog), Annika Devroe (erkend archeoloog), Jan Meeus (contactpersoon initiatiefnemer), Werner Wyns (technisch medewerker)
Betrokken personen buiten het project:	Joke Buijs (adviseur monumentenbeleid Leuven)
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

© Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster. Figuren: Monument Vandekerckhove nv, tenzij anders vermeld. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL 3
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE 5
1.1. ONDERZOEKSOPDRACHT 5
1.1.1. Vraagstelling 5
1.1.2. RANDVOORWAARDEN 7
1.1.3. GEPLANDE WERKEN 7
1.2. WERKWIJZE EN STRATEGIE 9
1.2.1. Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie 9
1.2.2. Organisatie van het vooronderzoek 12
1.2.3. Gebruikt materiaal 12
1.2.5. Inbreng specialisten 12
2. ASSESSMENTRAPPORT 13
2.1. ASSESSMENT VONDSTEN 13
2.2. ASSESSMENT STALEN 13
2.3. ASSESSMENT CONSERVATIE 13
2.4. ASSESSMENT SPOREN 13
Werkput 1 (zie bijlage 2a) 13
Werkput 2 (zie bijlage 2b) 16
Werkput 3 20
Werkput 4 22
Werkput 5 25
Werkput 6 27
Werkput 7 32
Werkput 8 36
2.5. STRATIGRAFIE 41
2.6. ASSESSMENT ONDERZOCHTE GEBIED 43
2.6.1. Landschappelijke ligging 43
2.6.2. Historische situering 43
2.6.3. Archeologisch kader 43
2.6.4. Datering en interpretatie 43
2.6.5. Confrontatie met resultaten bureaustudie 44
2.6.6. Synthese 45
2.7. POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING 47
2.7.1. Aard van de potentiële kennis 47
2.7.2. Beantwoording onderzoeksvragen 47
2.7.3. Waardering 48
2.7. KADER VOOR EXPLOITATIE VOOR POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING 49
2.8. SAMENVATTING 49

3. BIBLIOGRAFIE **50**
3.1. UITGEGEVEN BRONNEN ..... **FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.**
3.2. ONUITGEGEVEN BRONNEN 50
4. BIJLAGEN **51**

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Onderzoeksopdracht

1.1.1. Vraagstelling

De bedoeling van het archeologisch onderzoek is om de bewaringstoestand van de site en de dikte van het archeologisch pakket vast te stellen (zie figuur 1). Hiertoe worden volgende (niet-limitatieve) onderzoeksvragen voorgesteld (zie programma van maatregelen bij het verslag van resultaten bureauonderzoek 2016K260):

- Wat is de bewaringstoestand van de archeologische site? Welke delen van de site zijn verstoord door de 19de- en 20ste-eeuwse bebouwing?
- Wat is de dikte van het archeologisch pakket? Kunnen er zich nog archeologische lagen onder de huidige kelders bevinden?
- Zijn er nog delen van het 17de-eeuwse klooster bewaard in de ondergrond?
- Zijn er nog delen van het Sint-Niklaasgasthuis bewaard in de ondergrond?
- Kunnen er uitspraken gedaan worden over de ontwikkeling van de site binnen de vroegste geschiedenis van Leuven?
- Is er een archeologische site ouder dan de middeleeuwen aanwezig?
- Wat is de te volgen strategie bij een verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

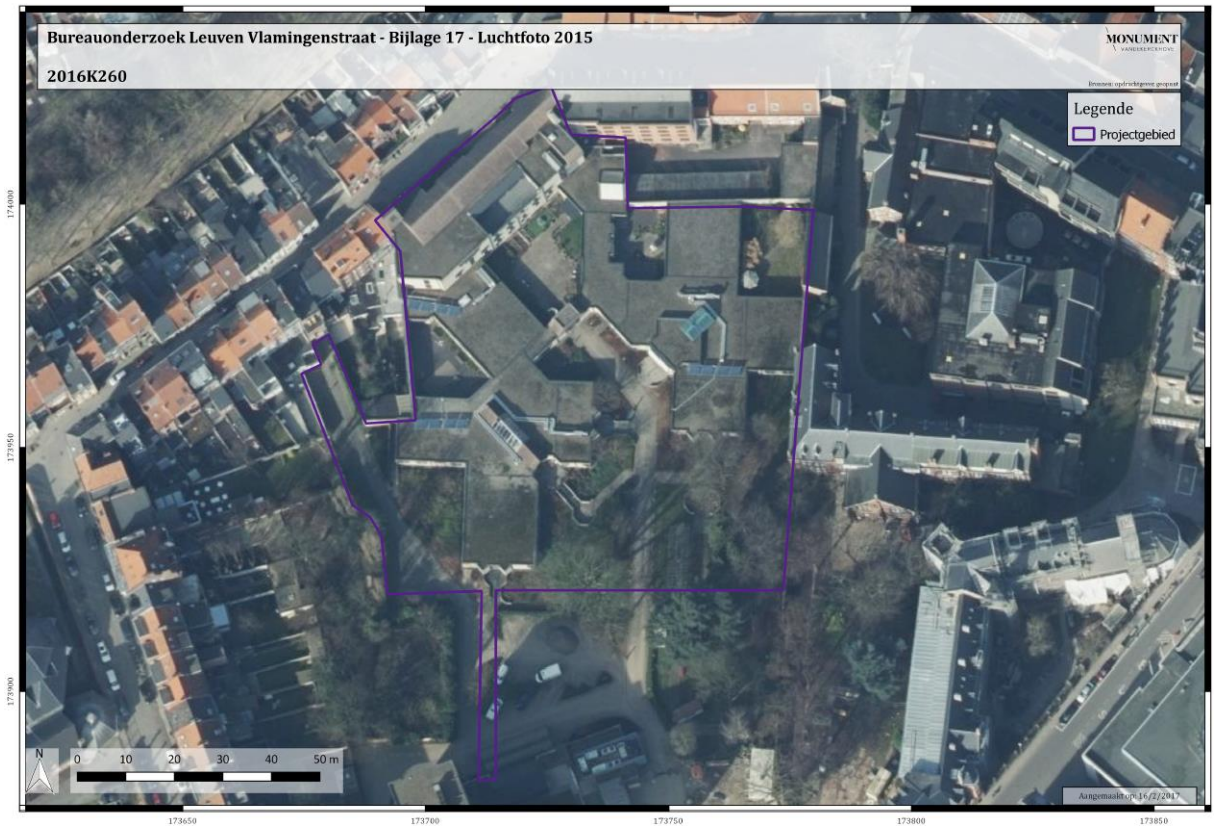

Figuur 1: Projectie van het plangebied op een luchtfoto genomen in de periode 2013 - 2015 (Zie bijlage 17 verslag van resultaten bureauonderzoek).

1.1.2. Randvoorwaarden

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden.

1.1.3. Geplande werken

Langsheen de Vlamingenstraat te Leuven bevindt zich een woonzorgcentrum. De gebouwen van dit centrum, die zich sinds 1983 op het terrein bevinden, worden vervangen door een volledig onderkelderde nieuwbouw (zie bijlages 4a, b en c in het verslag van resultaten bureauonderzoek en figuur 2). Ook wordt een ondergrondse gang voorzien tussen deze nieuwbouw en een gebouw op perceel 269t. Voor het nieuwe gebouw en de gang worden uitgravingen gepland ten behoeve van kelders en funderingen. Het gebouw uit 1983 is volledig onderkelderd met kelders en kruipkelders. De footprint van de nieuwbouw overschrijdt de footprint van het oude gebouw in vlak en in diepte. De kruipkelders van de nieuwbouw zullen op 2,10m onder het maaiveld aangezet worden. De kruipkelders van het huidige gebouw werden opgemeten als 2m onder het maaiveld. Deze opmeting gaat uit van de bovenzijde van de vloerplaat waardoor de verstoring van de huidige kruipkelders dezelfde zal zijn als de geplande verstoring voor de nieuwe kruipkelders.

Op de plaatsen waar de nieuwbouw het oude gebouw overschrijdt in vlak en waar de diepere kelders zullen geplaatst worden zullen de werken het bodemarchief ernstig verstoren. Deze overschrijdingen in vlak en in diepte omvatten verschillende eenheden en vormen geen aaneengesloten geheel. De overschrijdingen in vlak bestaan uit 9 verschillende eenheden die samen een oppervlakte van ca. 867m² beslaan. De overschrijdingen in de diepte betreffen 2 eenheden. Deze omvatten een oppervlakte van 540m². Het gaat om een eenheid waarbij de geplande kelder 3,75m onder het maaiveld wordt aangezet en één waarvan de tunnel 5m onder het maaiveld wordt aangezet.

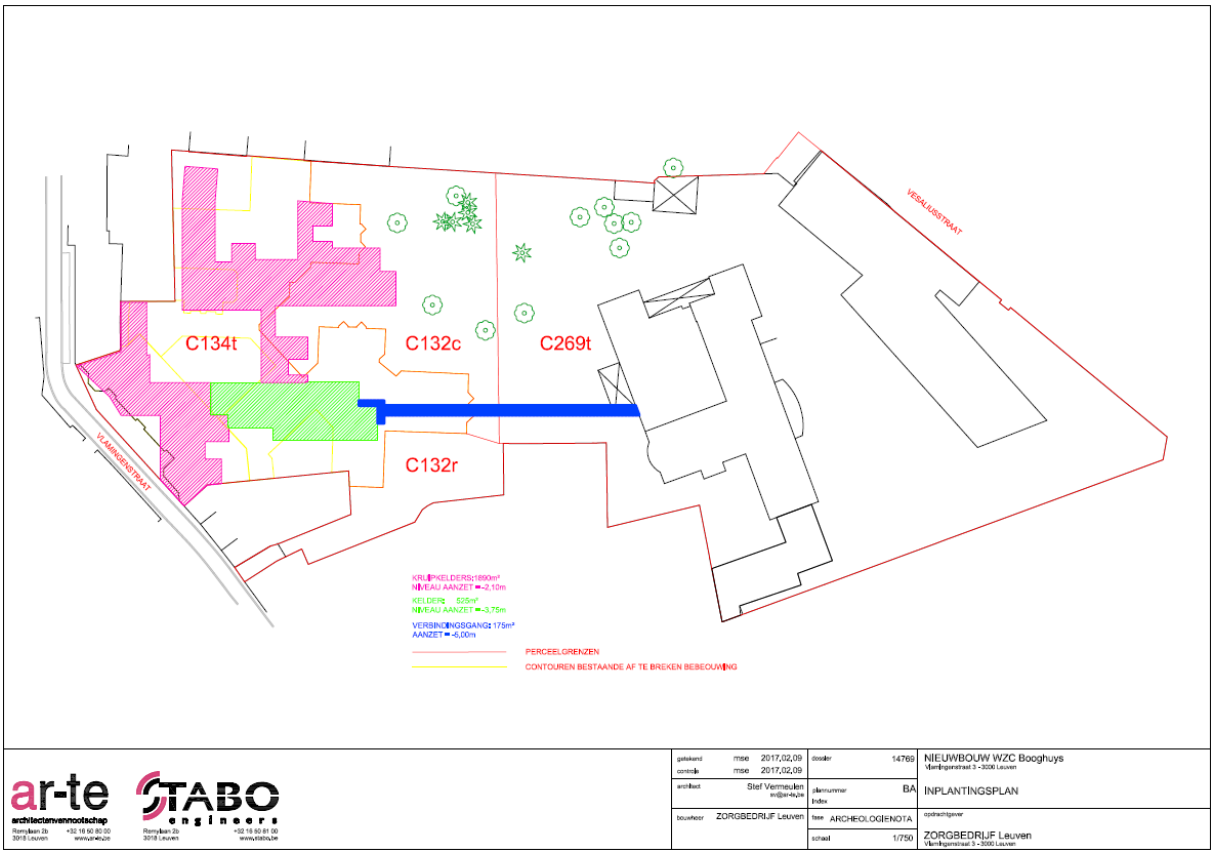

Figuur 2: Geplande werken[1]

[1] Bron: initiatiefnemer

1.2. Werkwijze en strategie

1.2.1. Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie

Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek 2016K260 (ID1368) kon de aanwezigheid van een archeologische site gestaafd worden. De bewaringstoestand en de dikte van het archeologisch pakket konden echter niet vastgesteld worden met het bureauonderzoek. Om de bewaringstoestand van de site vast te stellen is dan ook bijkomend onderzoek noodzakelijk.

Na het bureauonderzoek werden de verschillende bijkomende onderzoeken besproken en geëvalueerd in het kader van dit onderzoek.

- **Landschappelijk bodemonderzoek** heeft tot doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door middel van boringen of profielputten. In dit geval lijkt deze techniek niet opportuun om het terrein te onderzoeken. Boringen en/of profielputten zijn te moeilijk uit te voeren in deze dichtbebouwde stadscontext. Er wordt een grote hoeveelheid puin en bouwmateriaal verwacht en deze belemmeren de boringen of profielputten. Daarnaast kon het bureauonderzoek reeds aantonen dat een archeologische site aanwezig is op het terrein. De aard van de aardkundige bodemopbouw zal daar inhoudelijk niets aan kunnen toevoegen.
- **Geofysisch onderzoek** heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. Ook kent deze methode haar nut bij het opsporen van explosieven. Onder dit type onderzoek vallen verschillende opsporingstechnieken: magnetometrie, weerstandsmetingen, grondradar,… Dit type onderzoek wordt voor deze site echter niet weerhouden. Door de grote hoeveelheid verwacht puin en bouwmateriaal in de bodem kan er ruis ontstaan die de resultaten moeilijk te interpreteren maakt.
- **Veldkartering** heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door middel van een visuele inspectie van het terrein. Aangezien er sprake is van een compleet bebouwde site kan deze onderzoekstechniek hier niet uitgevoerd worden.
- Het **verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek** heeft tot doel om archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Deze methode is vooral nuttig om steentijdsites te detecteren aangezien dergelijke sites quasi steeds enkel bestaan uit een losse vondstenspreiding van voornamelijk lithisch materiaal. Grondsporen, zeker voor de vroege prehistorie, komen zelden of nooit voor waardoor een proefsleuvenonderzoek hier geen betrouwbare optie is. Dit verkennend archeologisch booronderzoek dient enkel uitgevoerd indien de landschappelijke boringen aantonen dat er bodemkundig gezien potentieel is op aanwezigheid van steentijd. Omdat landschappelijke boringen hier weinig opportuun zijn en een begraven

bodem pas kan vastgesteld worden onder de eventueel aanwezige andere archeologische lagen is deze techniek enkel nodig als er tijdens een verder archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem aanwijzingen zijn voor een begraven bodem of de aanwezigheid van steentijdsites.

- Het doel van **proefsleuven en proefputten** is om uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkte maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kunnen verantwoorde uitspraken gedaan worden voor de rest van het terrein. Gezien de topografische ligging (in bebouwd gebied) en de aard van de site (met complexe verticale stratigrafie) wordt een vervolgonderzoek met ingreep in de bodem aan de hand van proefputten voorgesteld.

Er werd geadviseerd om de zones binnen het projectgebied, waar de footprint van de geplande werken de footprint van de huidige kelders in vlak overschrijdt, te onderzoeken aan de hand van proefputten. Op basis van de resultaten van deze proefputten kan een uitspraak gedaan worden over de bewaringstoestand van de archeologische site.

Aanvankelijk werd geadviseerd om de proefputten pas aan te leggen na de sloop van het bestaande gebouw. Aangezien het gebouw reeds niet meer in gebruik was en de opdrachtgever toch vrij snel een zicht wou krijgen op het archeologisch onderzoek, werd besloten om af te wijken van het Programma van Maatregelen en de proefputten aan te leggen voor de sloop van het gebouw.

De 8 voorgestelde proefputten werden allen aangelegd. Het uitgevoerde puttenplan wijkt licht af van het voorgestelde puttenplan aangezien rekening gehouden moest worden met doorgangen die open moesten blijven (o.a. parking) en nutsleidingen. Gezien de nog bestaande bebouwing was het niet mogelijk gebruik te maken van een grote kraan. Er werd dan ook een kraan voorzien van 6 ton met een platte kraanbak van 90 cm. Lokaal werden in het gebouw enkele doorgangen gemaakt zodat de kraan gemakkelijk de verschillende binnenpleinen kon bereiken.

De proefputten dienden ca. 3x3m te zijn en tot 2,30m (zone 1-2-3-4), 3,95m (zone 5 en 10) of 5m (zone 11) onder het maaiveld te gaan. Aangezien ter hoogte van de werkputten bijna altijd verharding moest uitgebroken worden waren latere uitbreidingen ter hoogte van interessante of onduidelijke sporen niet mogelijk. Er werd vanaf het begin getracht de werkput voldoende groot te maken. Waar muren of relevante sporen werden aangetroffen werd een vlak aangelegd. Naast de muren of waar geen relevante sporen aanwezig waren werd verdiept tot een diepte die mogelijk was voor de kraan. De maximale diepte bedraagt dan ook telkens 2,3m onder het maaiveld. Indien de moederbodem nog niet geraakt werd, werd een boring geplaatst om de diepte hiervan na te gaan.

Er werden 4 werkputten buiten de gebouwen aangelegd, waarvan 2 ter hoogte van de parking (WP3-4) in het zuiden en 2 nabij de gebouwen (WP1-2) (zie figuur 3). De andere 4 werkputten werden op binnenpleintjes aangelegd (WP5-8). Werkput 1 is ca. 2,1/3,7m x 4,4 m en ging tot 2m onder het maaiveld. Werkput 2 is 2,8/3,7m x 3,7m groot en gaat tot 2m diep. Werkput 3 is 3/3,8 op 3,6/4,5m en ging 1,8m diep. Werkput 4 is 3,1 x 4,1 m groot en ging 1,5 m diep. Werkput 5 is 2,8 x 4,1 m groot en ging 2,1m diep. Werkput 6 is 3,5 x 4,3m groot en ging 2,3m diep. Werkput 7 was 3,4 x 3,5m groot en ging 2,3 m diep. Werkput 8 was 3,1 x 3,7m groot en ging 2m diep.

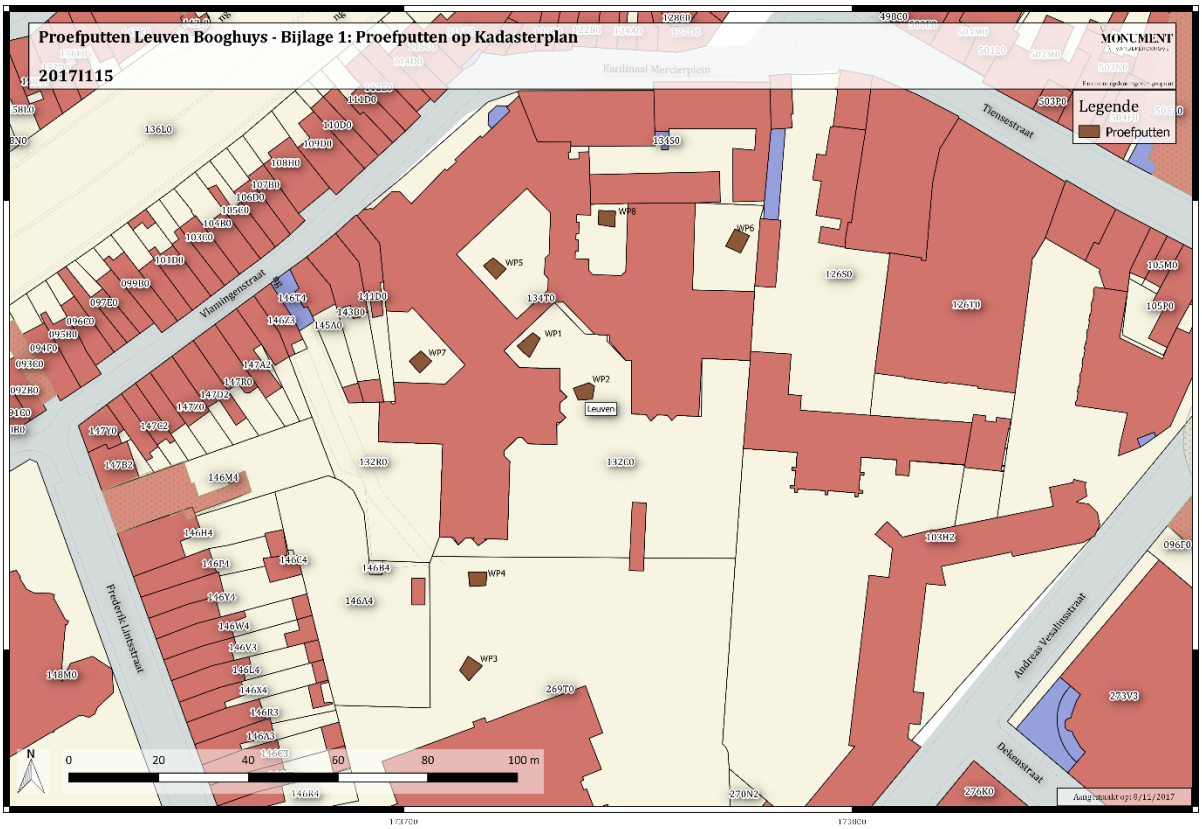

Figuur 2: inplantingsplan van de proefputten op het kadasterplan (zie bijlage 1).

Putnummer	oppervlakte
1	13,8 m²
2	13,3 m²
3	14,0 m²
4	11,9 m²
5	12,0 m²
6	15,8 m²
7	12,3 m²
8	12,4 m²
Totaal	**105,5 m²**

Tabel 1: Oppervlaktes van de diverse proefputten.

1.2.2. Organisatie van het vooronderzoek

Het terreinwerk werd uitgevoerd door veldwerkleider Annika Devroe, technisch medewerker Werner Wyns en archeoloog-assistent Bert Mestdagh. Het veldwerk vond plaats van 25 tot en met 29 september 2017 en op 3-4 en 20 oktober 2017. De opengelegde proefputten werden telkens de dag zelf weer gedicht om veiligheidsredenen.

De beperkte grootte van de kraan en de beperkte grootte van de te onderzoeken zones zorgden ervoor dat de omstandigheden niet ideaal waren. Bij de aanleg van de werkputten waren bijkomende uitbreidingen niet mogelijk omwille van de aanwezige verharding maar ook omwille van de beperkte opslagplaats voor de grond.

1.2.3. Gebruikt materiaal

Voor het afgraven werd gebruik gemaakt van een rupskraan met een platte graafbak van 90cm breed. Waar fijner werk werd uitgevoerd werd een kraanbak van 30cm gebruikt. De bodem werd afgegraven tot op het archeologisch relevante niveau, waar de sporen zichtbaar werden. Dit gebeurde steeds onder begeleiding van de veldwerkleider om te verzekeren dat de juiste diepte werd bekomen. Onmiddellijk na het uitgraven werden de sporen opgekuist, gefotografeerd (code **LEBO17 2017I115**) en beschreven. Per proefput werd één wandprofiel schoongemaakt, gefotografeerd, beschreven en ingetekend op schaal 1:20. De foto's werden genomen met een Nikon van het type Coolpix waterproof 18m/59ft Shockproof 2m 6.6ft met optical zoom 4.3-21.5mm 1:2.8. Alle vondsten werden gerecupereerd per context en in een vondstenzakje gestoken samen met een vondstenkaartje. Het digitaal inmeten van de sporen en het bepalen van de hoogte van het terrein en de afgegraven niveaus (in TAW) werd gedaan door middel van een GPS toestel.

1.2.4. Inbreng specialisten

Er werden geen specialisten geraadpleegd.

2. ASSESSMENTRAPPORT

2.1. Assessment vondsten

Voor het assessment van de vondsten, zie bijlage 7.

2.2. Assessment stalen

Er werden geen stalen genomen in functie van dit onderzoek.

2.3. Assessment conservatie

Er zijn geen conservatiemaatregelen nodig in functie van dit onderzoek.

2.4. Assessment sporen

De beschrijving van de sporen kan gevolgd worden op de plannen in bijlage 2a tot en met h.

Werkput 1 (zie bijlage 2a)

Figuur 3: Zicht op werkput 1.

Sporen

In werkput 1 werd één funderingsmuur aangetroffen (S1). Deze bevond zich op ca. +38,2m TAW of 1,20m onder het maaiveld. Op een diepte van +37,4m TAW was deze muur nog steeds aanwezig. De funderingsmuur is opgebouwd uit bakstenen van 20x8x4cm en heeft een rozige kalkmortel. De west-oost georiënteerde zijde is ca. 30cm breed, terwijl de noord-zuid georiënteerde zijdes ca. 20cm breed zijn. Dergelijke muurresten lijken gelijkaardig te zijn aan diegene die werden aangetroffen bij de opgraving aan de Eikstraat te Leuven en werden geduid als (sub)recente muurresten (20ste eeuw)[2].

Figuur 4: Spoor 1.

In het noordwesten was een ijzeren buis aanwezig waardoor hier niet dieper gegaan werd.

Stratigrafie

Onder de bruin-grijze bouwvoor van 50cm bevindt zich een bruin-gele laag die zeer puinig is en baksteenbrokken, plastiek,… bevat. Deze laag gaat tot 1,10m onder het maaiveld. Hieronder zijn enkele smallere nivelleringslagen te zien. Dan volgt een heterogene laag met baksteenbrokken en vrij veel puin. Hier bevindt zich nog een kuil (S30) met een zelfde vulling die in het vlak ook nog deels zichtbaar is. Er zitten heel wat buizen in deze heterogene laag. Hieronder bevond zich een donkergrijze, vrij compacte homogene laag met baksteenbrokjes en mortelbrokjes (S32). Op dit niveau werd het vlak aangelegd. Het gaat hierbij vermoedelijk om een ophogingslaag. De moederbodem was ter hoogte van vlak 1 dus nog niet bereikt.

In het vlak werd een boring geplaatst. Deze stuitte op 1,20m onder vlak 1. De moederbodem was op deze diepte dus nog niet bereikt.

[2] A. Devroe *et al.* 2015.

Figuur 5: Profiel 1.

Besluit

In deze werkput werd enkel een funderingsmuur aangetroffen uit de 20ste eeuw. Tot op een diepte van 2m onder het maaiveld of tot +37,4m TAW was de ondergrond verstoord. Op basis van de geplaatste boring kan men zelfs veronderstellen dat deze werkput minstens tot +36,2m TAW verstoord is.

Werkput 2 (zie bijlage 2b)

Figuur 6: Zicht op werkput 2.

Sporen

In werkput 2 werd een noord-zuid georiënteerde funderingsmuur aangetroffen (S2). Deze is ca. 60cm breed. De bakstenen hebben een formaat van 22x10x5,5cm en werden gemetst met een zandige kalkmortel. Aan de westzijde was centraal een kleine uitsparing in de muur waarvan de functie niet achterhaald kon worden. Deze funderingsmuur was tot +37,1m TAW bewaard en was aangezet in een bruine laag (S33). Het is moeilijk om een datering te geven voor deze funderingsmuur. In het profiel is duidelijk te zien dat ze deels afgebroken werden waarna een donkergrijze-zwarte laag er bovenop kwam. De verschillende lagen konden hier echter niet gedateerd worden. Enkel uit spoor 3 kwam heel wat materiaal naar boven maar deze werd naast de muur uitgegraven. De weinige stratigrafische aanknooppunten, beperkte oppervlakte en recentere verstoringen bemoeilijken een datering voor deze funderingsmuur. Bovendien werden oudere bakstenen vaak gerecupereerd. Vergelijking met de opgraving aan de Eikstraat dateert dergelijke muurresten in de 17de-18de eeuw[3]. Dit zou overeen komen met de kloosterfase.

[3] A. Devroe *et al.* 2015.

Figuur 7: Spoor 2.

In deze werkput werd een afvalkuil (S3) aangetroffen die gevuld was met aardewerk, metaal en glas. Er werden onder meer borden, tassen, onderborden, een urinaal en mosterdpot in wit industrieel, een mosterdpot in westerwald en een bloempot in rood aardewerk aangetroffen. Deze afvalkuil bevond zich in de zuidwestelijke hoek van de proefput en was uitgegraven tot op het aangelegde vlak. Op basis van het vondstmateriaal kan de vulling tussen de 17de en 20ste eeuw gedateerd worden.

Figuur 8: Spoor 3.

In het noordwesten van de proefput bevond zich nog een kuil met beige-lichtbruine vulling met baksteen- en mortelbrokjes (S4). Deze kon in het vlak nog herkend worden.

Stratigrafie

Tot op een diepte van 80 cm bevond zich een puinige ophogingslaag. Hieronder bevond zich een donkergrijze ophogingslaag met baksteen- en mortelbrokjes met daaronder een laag die muur S2 afdekte. Het gaat duidelijk om recentere lagen. Hieronder, op ca. +37,2m TAW, bevindt zich een homogene bruine laag met houtskoolspikkels en baksteenspikkels. Gezien het uitzicht van deze laag lijkt het om een oudere ophogingslaag te gaan. Muur S2 was in deze laag ingezet. Op ca. +36,7m TAW begint een lichtbruine, homogene laag met houtskoolspikkels. Het ontbreken van baksteen- en mortelinclusies in deze laag wijst op een zekere ouderdom. De datering van deze laag is moeilijk aangezien er geen vondstmateriaal in werd aangetroffen. Het gaat vermoedelijk om de oude akkerlaag.

Aangezien de moederbodem nog niet bereikt werd, werd een boring gezet in vlak 1. De moederbodem werd op 40cm onder vlak 1 of op +36,1m TAW bereikt.

Figuur 9: Profiel 2.

Besluit

In deze werkput werd een funderingsmuur (S2) aangetroffen die mogelijk uit de 17de-18de eeuw dateert. Deze bevond zich op +37,2 tot +37,1m TAW. Hiernaast werden nog 2 kuilen aangetroffen. In S3, een afvalkuil, werd heel wat materiaal aangetroffen dat dateert tussen de 17de en 20ste eeuw. In S4 werd geen materiaal aangetroffen maar ook deze kan als vrij recent beschouwd worden.

Onder verschillende recentere ophoginslagen (19de-20ste eeuw) werd een oudere ophogingslaag (S33) aangetroffen op +37,2m TAW. Hieronder bevond zich de vermoedelijk oude akkerlaag op +36,7m TAW (S34). De moederbodem werd na een boring aangetroffen op +36,1m TAW.

Werkput 3 (zie bijlage 2c)

Figuur 10: Werkput 3.

Sporen

Deze werkput werd tot een diepte van 1,8m aangelegd (+36,2m TAW). In het vlak werden geen sporen, noch muurresten aangetroffen.

Stratigrafie

Onder de verharding van de parking en betonlaag bevond zich een beige-gele zandige laag met keien die als ophoging/stabilisatie kan gezien worden. Hieronder bevindt zich een donkerbruine, compacte laag met baksteen- en mortelbrokken, keien, beton met daaronder een donkergrijs-bruine laag met baksteen- en mortelbrokjes, houtskool en steenkool. Het gaat duidelijk om recentere ophogings- en nivelleringslagen.

Hieronder bevond zich een donkerbruine laag met baksteen- en mortelbrokjes en houtskoolspikkels (S35). Ze lijkt op S33 maar het is onduidelijk of het effectief om dezelfde laag gaat. Onder deze lagen bevond zich een bruine laag (S36), maar deze verschilt van de reeds genoemde akkerlaag (S34) aangezien hier nog baksteenbrokjes

en mortelbrokjes in aanwezig waren. In deze laag werd dierlijk bot aangetroffen, evenals enkele scherven uit de Nieuwe Tijd.

Tot op de aangelegde diepte waren verstoringslagen en ophogingslagen aanwezig. Hierin werd rood geglazuurd aardewerk, pijpaarde, steengoed (Raeren) en industrieel wit gevonden.

Deze werkput werd tot +36,2m TAW aangelegd. In het aangelegde vlak werd een boring geplaatst. Op ca. 1,30m onder vlak 1 of op +34,9m TAW was de moederbodem nog niet bereikt en stuitte ze.

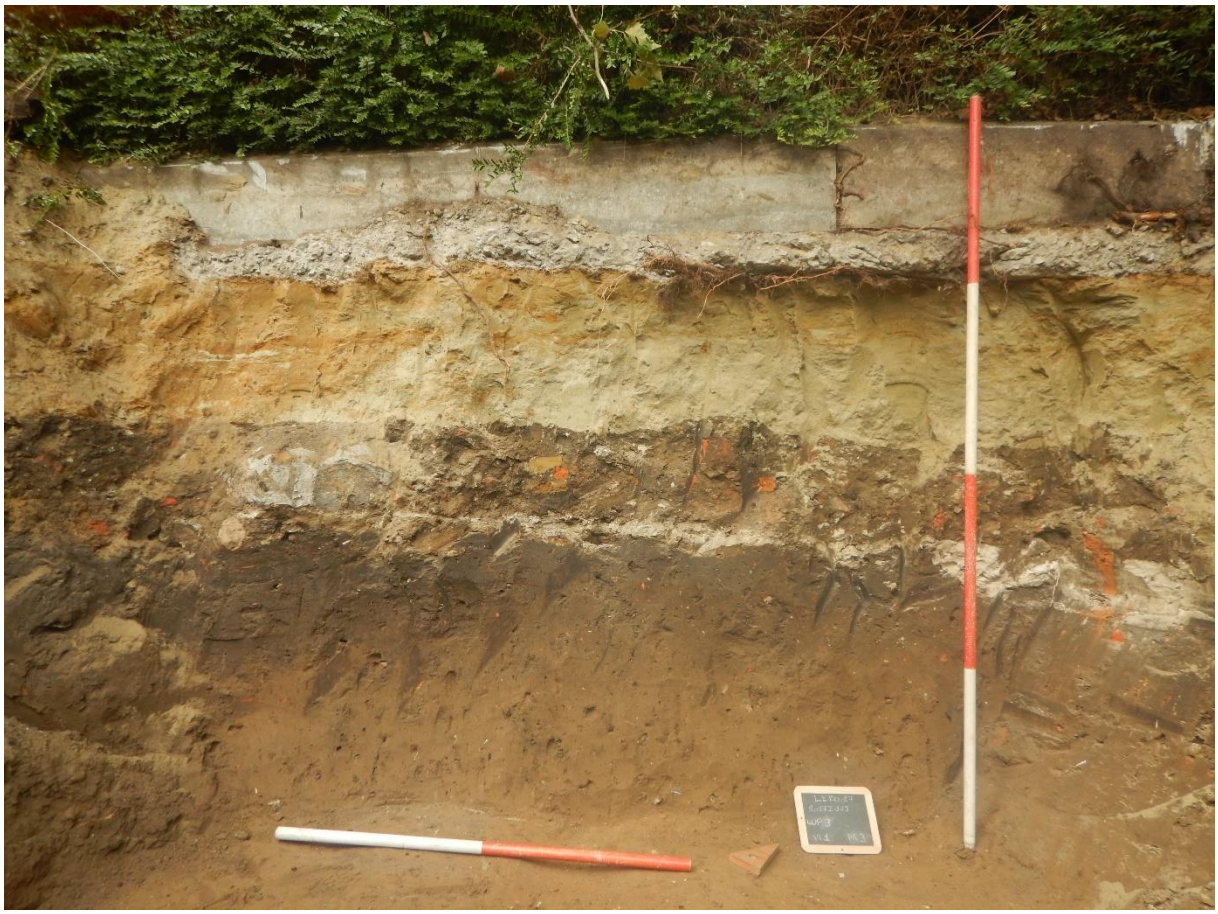

Figuur 11: Profiel 3.

Besluit

In deze werkput werden geen sporen, noch muurresten aangetroffen. Tot op een diepte van +36,2m TAW is deze werkput zeker verstoord. Op basis van de gezette boring kan er zelfs vanuit gegaan worden dat de ondergrond tot +34,9m TAW verstoord is.

Werkput 4 (zie bijlage 2d)

Figuur 12: Werkput 4.

Sporen

In werkput 4 werden 4 sporen aangetroffen (S5/6, S7/8, S9/10, S11/12). Het gaat om noord-zuid georiënteerde langwerpige sporen met een donkergrijze vulling met baksteenbrokjes. De sporen vertonen een homogene vulling en zijn duidelijk gelijkaardig aan elkaar. S11/12 vormt mogelijk twee verschillende sporen. Spoor 9 werd gecoupeerd en bleek 30 cm diep bewaard te zijn. In S9 en S11 werd materiaal aangetroffen uit de 17de-20ste eeuw. Mogelijk wijzen deze sporen op kleinschalige landbouw- of moestuinactiviteiten. Deze werkput lag mogelijk lange tijd buiten de bebouwde zones en men kan dergelijke activiteiten hier dan ook verwachten.

Figuur 13: Coupe op S9.

In de noordoostelijke hoek was een verstoring aanwezig met grof puin (baksteen, mortel, steen).

Stratigrafie

Onder de verharding van de parking en beton bevond zich een 50cm dikke puinlaag. Hieronder bevindt zich een compacte verstoorde laag met baksteenbrokjes en houtskool. De laag hieronder is donkergrijs en bevat keien, baksteenbrokjes en steenkool. In het profiel is een kuil te zien die gevuld is met deze laag. Dit zijn duidelijk recentere lagen.

Hieronder bevindt zich een donkerbruine laag met baksteenspikkels en houtskool. Deze komt vermoedelijk overeen met S33. Ze start op +37,3m TAW. In deze laag bevinden zich de aangetroffen sporen.

Onder deze laag werd opnieuw de oude akkerlaag aangetroffen (S34). Deze bevond zich op +36,7m TAW.

De moederbodem werd bereikt bij het couperen van S9 en bevindt zich dus op ca. +36,2m TAW.

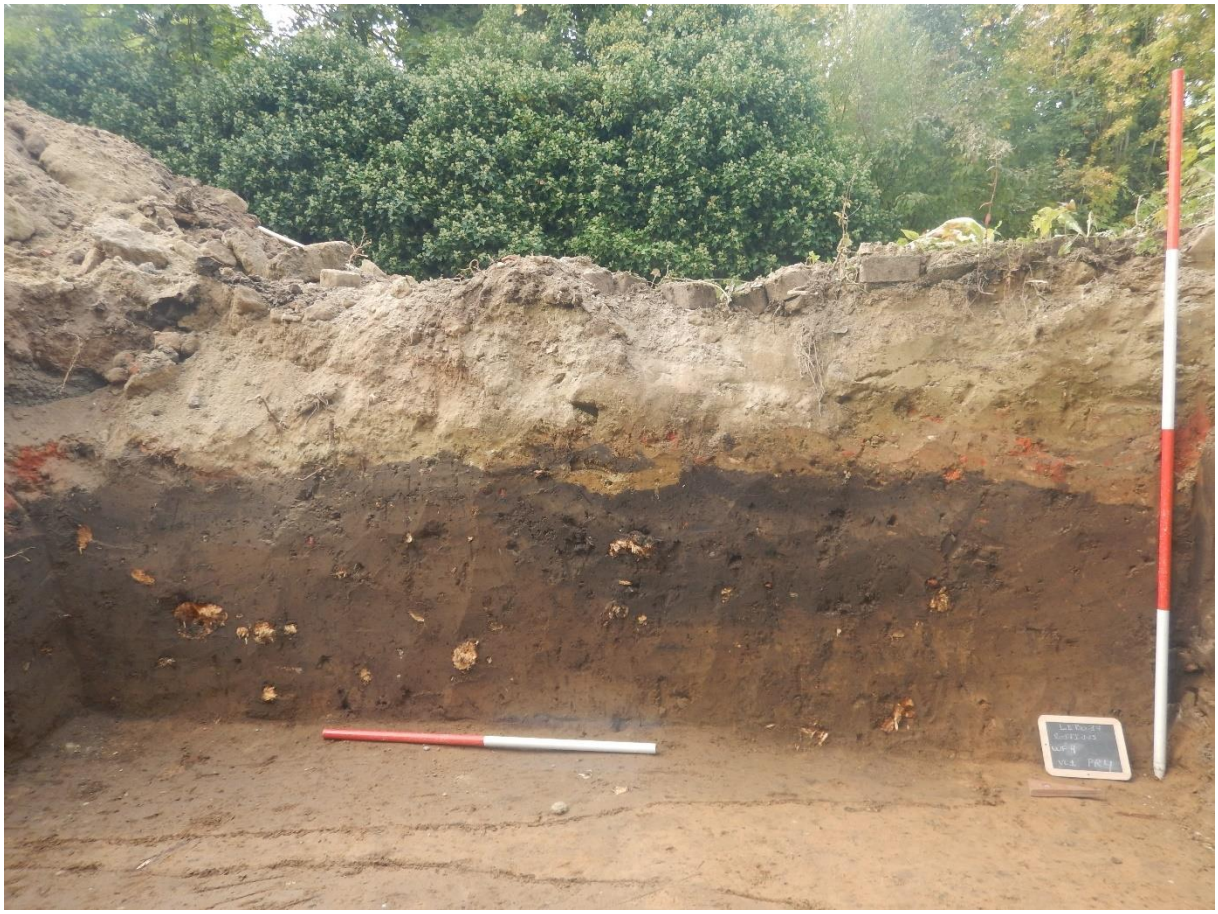

Figuur 14: Profiel 4.

Besluit

Deze werkput is zeker tot +37,3m TAW verstoord. Hieronder bevindt zich een oudere ophogingslaag die op basis van het vondstmateriaal in de 17de-20ste eeuw gedateerd wordt. In deze laag werden verschillende sporen aangetroffen. Het gaat om langwerpige sporen waarvan de functie onduidelijk is. Op +36,7m TAW bevond zich de oude akkerlaag. De moederbodem werd op +36,2m TAW geraakt.

Werkput 5 (zie bijlage 2e)

Figuur 15: Werkput 5.

Sporen

Werkput 5 werd aangelegd tot een diepte van 2,1m onder het maaiveld of tot op +37,1m TAW. Er werden geen sporen, noch muurresten aangetroffen bij de aanleg van dit vlak.

Stratigrafie

Onder een 30cm dikke betonlaag met eronder geel stabilisatiezand bevond zich een heterogeen pakket met afwisselend baksteenpuin, grijs-groen zand, donkerbruine puinige lagen. Hierin werd vrij veel hout en plastiek aangetroffen. Hieronder bevindt zich een vrij heterogene, compacte donkergrijze laag met baksteen- en mortelbrokjes en mortel. Deze lagen kunnen allen als recente verstoringen aanzien worden.

Op ca. +37,9m TAW bevond zich een vij homogene bruine laag met baksteen- en mortelbrokjes. Deze laag komt hoogstwaarschijnlijk overeen met S33. Uit deze laag werd onder meer grijs aardewerk, maaslands witbakkend aardewerk, rood geglazuurd aardewerk, bijna-steengoed en steengoed aangetroffen. De vondsten dateren de laag in de 14de-17de eeuw. Op basis van het bureauonderzoek vindt deze laag aansluiting bij de

periode van het Sint-Niklaasgasthuis. In deze periode was dit tuinzone waardoor het ontbreken van muurresten verklaard kan worden. De lagen die zich op deze laag bevinden zijn duidelijk van recente aard. Mogelijk ontbreekt het pakket van de kloosterfase. Het is ook mogelijk dat deze werkput gesitueerd moet worden ter hoogte van de binnenplaats en boomgaard zoals op het grondplan van het klooster wordt weergegeven waardoor deze oudere laag weinig geroerd werd tijdens de kloosterfase.

Onder deze bruine (tuin)laag werd opnieuw de oude akkerlaag aangetroffen (S34). Deze bevond zich op +37m TAW. In vlak 1 werd een boring gezet en op 50cm onder dit vlak of op +36,6m TAW werd de moederbodem geraakt.

Figuur 16: Profiel 5.

Besluit

In deze werkput werden geen sporen, noch muurresten aangetroffen. Deze werkput is zeker tot +37,9m TAW verstoord. Hieronder bevond zich opnieuw de donkerbruine ophogingslaag (S33) en de oude akkerlaag (S34) die op +37m TAW begon. De moederbodem werd aangetroffen op +36,6m TAW. Opvallend is dat de hoogtes hier iets hoger liggen dan bij de andere putten.

Werkput 6 (zie bijlage 2f)

Figuur 17: Werkput 6.

Sporen

Bij de aanleg van deze werkput werd in het noorden een losliggend, klein bakje/putje aangetroffen in baksteen (baksteenformaten 18x8,5x5cm) (S13). Aan de buitenzijde was ze deels afgewerkt met cement. De buitenafmetingen waren 45x62cm en de binnenafmetingen 28x44cm. Het was gevuld met bot van een klein dier en kroonkurken wat het dateert in de 20ste eeuw.

Figuur 18: Spoor 13.

Op het niveau van ca. +38m TAW werden heel wat muurresten aangetroffen. Spoor 14 betreft een bakstenen funderingsmuur met baksteenformaten van 21x10x6cm en een harde kalkmortel. Het gaat om een rechthoekige ruimte waarvan de lange zijdes noord-zuid georiënteerd zijn. Deze funderingsmuur is ca. 30cm diep bewaard en vertoont onderaan een laag bakstenen die er iets rommeliger uit zien. Vergelijking met de opgraving aan de Eikstraat dateert dergelijke muurresten in de 17de-18de eeuw[4]. Dit zou overeen komen met de kloosterfase.

Figuur 19: Spoor 14.

[4] A. Devroe *et al.* 2015.

Aan de binnenzijde van de westelijke muur van S14 werd een nieuwe muur tegen gebouwd (S15). Deze bestaat uit rode en grijze bakstenen met een formaat van 18x8,5x4cm en een harde groen-grijze kalkmortel en hier en daar cementmortel. Deze muur werd deels weggebroken. Ten oosten kan men een insteek waarnemen maar het is onduidelijk of het effectief om een insteek gaat of de muur aan de basis breder is (S18). Deze muur kan in de 19de-20ste eeuw gedateerd worden. Dit sluit aan bij de vondsten die werden aangetroffen in de vulling (S19).

Figuur 20: Detail spoor 15.

In het westen van de proefput werd nog een noord-zuid georiënteerde funderingsmuur aangetroffen in baksteen met formaten 17,5x8x4,5cm en een donkergrijze-zwarte mortel (S16). Ten oosten kan een insteek waargenomen worden (S20). Ook deze muur dient als 19de- of 20ste-eeuws gedateerd te worden.

Figuur 21: Spoor 16.

In het westen werd ook nog een verzamelpunt/kijkpuntje voor grès buizen aangetroffen (S17). Van hieruit vertrokken verschillende buizen die de muren deels verstoord hebben.

Stratigrafie

Enkel in de noordoostelijke hoek kon dieper gegaan worden en werd een vlak tot op -2,30 diepte aangelegd (ca. +37,1m TAW). Onder de 30cm dikke bouwvoor bevindt zich een groen-bruine heterogene compacte laag met baksteenbrokken en -brokjes, mortelbrokjes en houtskool. Op 1m onder het maaiveld bevindt zich een roze, zandige laag met puin. Hieronder bevindt zich een donkerbruine, compacte laag met baksteen- en mortelbrokjes en steenkool, gevolgd door een compacte laag met baksteenpuin. Hierop volgt een donkerbruine heterogene laag met baksteen- en mortelbrokjes, steenkool waarna deze laag iets lichter wordt. Tot slot werd een vrij losse, bruine laag aangesneden met baksteen- en mortelbrokjes en houtskool. Het vlak in de noordoostelijke hoek werd aangelegd op dit niveau.

Er werd een boring gezet in S19 aangezien hier in de noordoostelijke hoek niet voldoende plaats voor was. Tot 50cm diepte konden geen wijzigingen waargenomen worden. Hieronder werd een laag van 10cm dikte waargenomen die grijs-groen van kleur was. Hieronder werd een laagje ongebluste kalk aangesneden waarna een grijs-bruine laag volgde. Op 1,26m onder dit niveau of op +36,7m TAW werd de moederbodem bereikt.

Figuur 22: Profiel 6.

Besluit

Op een hoogte van ca. +38m TAW werden verschillende muurresten aangetroffen. Enkel S14 kan mogelijk als ouder beschouwd worden en in de 17de-18de eeuw gedateerd worden. De andere muurresten dateren uit de 19de of 20ste eeuw.

Enkel in de noordoostelijke hoek kon dieper gegaan worden dan het niveau van de muren. Tot op +37,1m TAW was deze zone verstoord. Er werd een boring in S19 gezet waaruit bleek dat de moederbodem zich op +36,7m TAW bevond. De oudere ophogingslaag en akkerlaag lijken hier niet aanwezig te zijn.

Werkput 7 (zie bijlage 2g)

Figuur 23: Werkput 7.

Sporen

In werkput 7 werden enkel in de oostelijke hoek muurresten aangetroffen. Er kunnen vier verschillende sporen aangeduid worden. Spoor 21 betreft een noord-zuid georiënteerde funderingsmuur met bakstenen van 19x10x?cm en vrij harde kalkmortel. Een datering voor deze muur is moeilijk. Mogelijk gaat het om een iets oudere muur (17de-18de eeuw) waar later elementen aan toegevoegd werden (S24).

Figuur 24: Spoor 21.

S22 is eveneens een noord-zuid georiënteerde funderingsmuur in baksteen met een bruine mortel. Van de baksteenformaten kon enkel de breedte, namelijk 8,5cm, nagegaan worden. Deze muur staat koud tegen S23, een oost-west georiënteerde funderingsmuur (baksteenformaten 17,5x8x5 cm) die koud tegen S21 staat. Op basis van de baksteenformaten en de mortel dienen deze twee muren vermoedelijk in de 19de-20ste eeuw gedateerd worden.

Figuur 25: Spoor 22-23.

Zowel tegen S21, S22 en S23 werd een laag cement aangebracht op de binnenzijde van de muur. Op het vlak zelf is ook een cementlaag aanwezig met centraal een gootje (S24). Opvallend is dat ter hoogte van S21 op de onderste laag vrijgelegde bakstenen ook een cementlaag aanwezig is. Aan deze zijde liep S24 dus ook nog verder door. Doorheen de tijd werd telkens een muur bij gebouwd om er uiteindelijke een bakje van te maken.

Figuur 26: Spoor 23-24.

In de overige zone van de proefput werden geen sporen of muurresten aangetroffen. Er werd een zeer dik pakket aangetroffen dat als ophogingslaag beschouwd kan worden (S38). In deze laag werd glas, keramiek en dierlijk botmateriaal aangetroffen. Het aardewerk bevat onder meer maaslands wit aardewerk, grijs aardewerk, steengoed, rood geglazuurd aardewerk, majolica, industrieel wit waardoor het pakket zowel vondsten uit de volle middeleeuwen tot nieuwste tijd omvat. Onderaan het aangelegde vlak werd nog recent metaal aangetroffen. Er werden ook enkele bewerkte stukken natuursteen aangetroffen die wijzen op de afbraak van oude gebouwen ter hoogte of in de omgeving van het terrein.

Stratigrafie

De bovenste lagen bestaan uit klinkers, beton en een gele stabilistatielaag. Hieronder bevindt zich een bruin-grijs ophogingspakket met baksteen- en mortelbrokjes en steenkool. Hieronder bevindt zich een groen-grijsbruine laag met veel puin, baksteen- en mortelbrokjes. De rest vormt één bruin, heterogeen ophogingspakket met baksteen- en mortelbrokjes, steenkool, plastiek.

Deze werkput werd tot een diepte van 2,30m onder het maaiveld of tot op +37m TAW aangelegd. De moederbodem werd hierbij niet bereikt. Er werden twee boringen geplaatst in vlak 1 maar deze stuitten telkens op 50 en 55cm onder vlak 1.

Figuur 27: Profiel 7.

Besluit

Enkel in de oostelijke hoek werden sporen aangetroffen. Eén muur kan mogelijk als iets ouder beschouwd worden en kan gedateerd worden in de 17de-18de eeuw (S21). Deze werd vanaf +37,3m TAW aangetroffen. Hier werden nog twee muurtjes tegenaan gebouwd om ze uiteindelijk te cementeren aan de binnenzijde en er een bakje van te maken.

De rest van de werkput is verstoord tot minimaal +36,5m TAW. Op deze diepte stuitten telkens de boringen.

Werkput 8 (zie bijlage 2h)

Figuur 28: Werkput 8.

De aanleg van deze werkput was iets problematischer als de andere. Aan de noordzijde stortte de wand meermaals in waardoor besloten werd deze zijde te laten voor wat het was.

Sporen

In het zuiden is een noord-zuid georiënteerde funderingsmuur aanwezig (S25). Ze bestaat uit twee lagen bakstenen met erboven een laag baksteenbrokken en natuursteen en erboven nog een laag baksteen met formaten 18x8x4,5cm en cementmortel. In het zuiden, tegen S26, was ze doorbroken door een buis. Achter deze muur lag een buis in asbest. Deze funderingsmuur dient gedateerd te worden in de 20ste eeuw. De natuursteen is een herbruikelement.

Figuur 29: Spoor 25.

In het zuidwesten is een oost-west georiënteerde bakstenen funderingsmuur aanwezig (S26). Ze bestaat uit bakstenen van 25x?x6cm en vrij harde, zandige kalkmortel. Ook deze muur is deels doorbroken voor de aanleg van een buis. Dergelijke bakstenen werden gebruikt in de 13de-14de eeuw en kunnen dus wijzen op een oude bouwfase (Sint-Niklaasgasthuis). Opvallend is dat deels tegen de muur onderaan en tegen de lagen onder de muur resten van kalk aanwezig zijn. Dit lijkt erop te wijzen dat deze zijde ooit al eens bloot lag.

Figuur 30: Spoor 26.

Onder S25 en ten noorden ervan bevond zich spoor 28, een puinkuil met voornamelijk bakstenen. Hierin werden veel grote baksteenformaten aangetroffen (26x12x6cm). Dit toont aan dat een deel van de oude bebouwing afgebroken werd en ter plaatste gedumpt werd.

Stratigrafie

Onder een laag klinkers en beton bevond zich in het zuiden nog een betonlaag van 32 cm. Op deze locatie stond de torenkraan voor de bouw van het huidig gebouw. Ten noorden hiervan bevond zich een donkergrijze-zwarte ophogingslaag met baksteenbrokjes en -brokken, mortel en kasseien. Hieronder bevindt zich een gelige laag met bakstenen. Hieronder bevindt zich een donkergrijze-zwarte laag met baksteen- en mortelbrokjes. In deze laag werd industrieel wit aardewerk gevonden. Op deze hoogte bevond zich S25. De laag hieronder was een lemige, bruine ophogingslaag met baksteen- en mortelbrokjes. Hieronder bevond zich S28, een puinkuil met grote baksteenbrokken. Ten noorden hiervan was nog een bruine ophogingslaag met baksteen-, mortel- en houtskoolbrokjes (S39). Onder S28 bevond zich nog S27 die verder in het vlak liep.

Werkput 8 werd tot een diepte van 2m aangelegd of op +37,1m TAW. Op deze diepte werd de moederbodem nog niet geraakt. Onderaan S26 zijn reeds oudere akkerlagen zichtbaar en in het vlak komt de oude akkerlaag reeds hier en daar erdoor. Het lijkt opnieuw te gaan om S33 en S34 die hier aanwezig zijn en dit vanaf ca. +37,4/37,7 en +37,2m TAW.

Er werden boringen gezet in vlak 1. De eerste boring stuitte op 1,20m onder vlak 1. De tweede boring raakte op 55-60cm onder vlak 1 of op +36,5m TAW de moederbodem. Het is onduidelijk of de eerste boring dan stuitte op een oude muur of steen.

Figuur 31: Profiel 8.

Besluit

In deze werkput werden verschillende muurresten aangetroffen waarvan één muur mogelijk in de 13de-14de eeuw geplaatst kan worden (S26). Deze werd geraakt vanaf +38,4m TAW. Deze datering is echter niet sluitend aangezien de puinkuil ernaast duidelijk wijst op een afbraakfase en er stenen mogelijk hergebruikt werden. Indien de laag onder S26 inderdaad gelijk is aan S33 die ook in andere werkputten werd aangetroffen zou dit betekenen dat deze ouder is dan de 13de eeuw terwijl het vondstmateriaal hier niet op wijst. Hiernaast werd een recentere muur en een puinkuil aangetroffen. De puinkuil (S28) bevatte duidelijk bouwafval van afgebroken gebouwen aangezien hier veel oude bakstenen in werden aangetroffen.

Op een diepte van +37,1m TAW was nog grotendeels een ophogingslaag te zien. Onder S26 kunnen opnieuw S33 en S34 herkend worden. Deze lagen bevinden zich op ca. +37,4/37,7 en +37,2m TAW. Op basis van de boringen kon de moederbodem op +36,5m

TAW gesitueerd worden. Een eerste boring stuitte echter op 1,20m op een oude muur of steen waardoor het niveau toch deels verstoord lijkt te zijn op grotere diepte.

2.5. Stratigrafie

De stratigrafische opbouw werd bij de sporenbeschrijving opgenomen aangezien in een stadscontext de stratigrafie nauw verbonden is met de aangetroffen sporen. Gezien de beperkte oppervlakte van de proefputten en de beperkte vondsten was het niet altijd gemakkelijk om lagen en sporen te dateren.

Op basis van alle aangelegde proefputten kan men wel een vrij goed overzicht geven van de aanwezige stratigrafie. Men kan de proefputten in twee soorten opdelen waarbij bij de ene de moederbodem niet werd bereikt en bij de andere wel.

1. In werkput 1, 3 en 7 werd de moederbodem niet bereikt. Afhankelijk van de uitgevoerde boringen werd een verstoring waargenomen tot minstens +36,2m TAW (WP1), +34,9m TAW (WP3) en +36,5m TAW (WP7). Vergelijking met de putten waar de moederbodem wel bereikt werd doet aannemen dat de ondergrond hier tot de moederbodem verstoord werd. Ook werkput 6 dient bij deze soort opgedeeld te worden. Hier was de bodem zeker verstoord tot +37,1m TAW. Op +36,7m TAW werd de moederbodem wel bereikt, maar de oudere akkerlagen lijken hier niet aanwezig te zijn waardoor de ondergrond hoogstwaarschijnlijk tot op de moederbodem verstoord werd.
   Men dient wel op te merken dat in deze proefputten muurresten werden aangetroffen die mogelijk in de 17de-18de eeuw gedateerd kunnen worden (WP6-7), naast muren die in de 19de-20ste eeuw gedateerd kunnen worden (WP1, WP6, WP7) waardoor het niet zo is dat het volledig archeologisch pakket verstoord is.

2. In werkput 2, 4, 5 en 8 kon een vergelijkbare stratigrafie aangeduid worden. De bodem was telkens verstoord tot een diepte van ca. +37,1 (WP2-4-8)-37,9m TAW (WP5). Vanaf deze diepte bevond zich een donkerbruine, vrij homogene laag waarin nog baksteen- en mortelbrokjes werden aangetroffen (S33). Het gaat vermoedelijk om een oudere ophogingslaag. In de ene werkput was deze laag al iets dikker bewaard als in een andere. Zeker in WP5 gaat het om een dik pakket. De datering van deze laag is moeilijk op basis van het aangetroffen vondstmateriaal. Op basis van het materiaal in WP4 lijkt ze uit de 17de-20ste eeuw te dateren, op basis van de muur in WP2 wordt ze voor de 17de eeuw gedateerd, op basis van het materiaal uit WP5 tussen de 14de-17de eeuw en op basis van de muur S26 in WP8 voor de 14de eeuw. Aangezien het vondstmateriaal vooral verzameld werd bij het verdiepen van de werkput kan het een verkeerd beeld geven. Ook het feit dat het om een ophogingslaag gaat kan voor een vertekend beeld zorgen wanneer dit materiaal van elders werd aangevoerd. Een datering

vóór de 17de eeuw voor deze laag lijkt aannemelijk aangezien toen het klooster ontstond. Dit zou wel impliceren dat S26 jonger is dan de datering die op basis van de baksteenformaten werd gegeven.
Onder deze ophogingslaag bevond zich telkens een oude, lichtbruine akkerlaag (S34). Hierin werden geen baksteen- of mortelfragmenten meer gevonden. Deze laag bevat enkel houtskoolspikkels. Er werd ook geen materiaal in aan getroffen. Deze laag werd aangetroffen tussen +36,7m (WP2, WP4) en +37/37,2m TAW (WP5, WP8)
De moederbodem werd aangetroffen tussen +36,1m en +36,6m TAW.

2.6. Assessment onderzochte gebied

2.6.1. Landschappelijke ligging

Zie hoofdstuk 2.1. in het verslag van resultaten bureaustudie 2016K260.

2.6.2. Historische situering

Zie hoofdstuk 2.2. in het verslag van resultaten bureaustudie 2016K260.

2.6.3. Archeologisch kader

Zie hoofdstuk 2.3. in het verslag van resultaten bureaustudie 2016K260.

2.6.4. Datering en interpretatie

In totaal werden 8 proefputten aangelegd. Werkputten 1, 3, 6 en 7 bleken grotendeels of volledig tot op de moederbodem verstoord te zijn. In werkput 1, 6 en 7 werden wel nog muurresten aangetroffen waarbij in werkput 6 en 7 mogelijk resten van 17de-18de-eeuwse muren werden aangetroffen die gelinkt kunnen worden aan de kloosterfase. Er werden geen skeletten of andere sporen van begravingen teruggevonden.

Wanneer werkput 6 wordt geprojecteerd op een 18de eeuwse kaart van het klooster, zouden de muurresten kunnen toegeschreven worden aan het bakkerijgebouw (zie bijlage 4, structuur net ten zuiden van WP6). De aangetroffen muren vallen iets noordelijker ten opzichte van de kaart. Echter kon deze niet correct gegeorefereerd worden, wat de afwijking verklaart. Anderzijds is het geenszins zeker dat de muren met het klooster in verband kunnen worden gebracht. Deze konden enkel op basis van baksteenformaten gedateerd worden en er werd geen ander materiaal aangetroffen dat dateerbaar was of aan het klooster kon gelinkt worden.

Ook op de projectie van werkput 7 (zie bijlage 5) is het mogelijk dat de 17de-18de eeuwse funderingsmuur aan het klooster kan toegeschreven worden. Het kan hier gaan om de fundering van één van de pijlers zoals aangegeven op de kaart. Ook hier gelden dezelfde bemerkingen zoals aangehaald bij werkput 6.

In werkputten 2, 4, 5 en 8 was telkens nog een oudere ophogingslaag en akkerlaag aanwezig en werd ook telkens de moederbodem bereikt (meestal via een bijkomende boring). Een exacte datering voor deze lagen kon niet gegeven worden. De oude akkerlaag dateert gezien het ontbreken van baksteen- of mortelinclusies en het ontbreken van vondstmateriaal, uit de vroege middeleeuwen. De ophogingslaag dient mogelijk voor de 17^{de}

eeuw gedateerd te worden, hoewel dit op basis van het proefputtenonderzoek niet met zekerheid gesteld kan worden. Ook hier werden in verschillende werkputten muurresten aangetroffen (WP2, WP8) die in de 17de-18de eeuw (WP2) en 20ste eeuw (WP8) kunnen gedateerd worden.
De datering van S26 in WP8 blijft moeilijk. Op basis van de baksteenformaten zou ze in de 13de-14de eeuw geplaatst kunnen worden, maar ze bevindt zich op de oudere ophogingslaag waardoor ze toch weer later dan de 17de eeuw gedateerd zou moeten worden. Mogelijk gaat het om herbruik van oudere bakstenen.
In werkput 2 werden vier sporen aangetroffen die na de 17de eeuw gedateerd kunnen worden. Mogelijk gaat het om sporen die te maken hebben met de tuinzone van het klooster.
In werkput 5 was het bovendien opvallend dat S33 een vrij dik pakket was. Ze leek ook iets humeuzer dan die in andere werkputen waardoor deze werkput vermoedelijk in de tuin- en boomgaardzone van het klooster kan gesitueerd worden, zoals op het plan te zien is (zie bijlage 6). De vondsten werden grotendeels verzameld bij de aanleg van de werkputten en tonen een heterogeen pakket. De vondsten kunnen vaak gedateerd worden tussen de 13de en 20ste eeuw.

2.6.5. Confrontatie met resultaten bureaustudie

Op basis van het bureauonderzoek werd vastgesteld dat het projectgebied net buiten de eerste stadsomwalling lag. In de 14de eeuw kwam dit gebied binnen de tweede stadsomwalling te liggen. In de 14de eeuw is hier reeds sprake van een Sint-Niklaasgasthuis. Van dit gasthuis werden geen sporen aangetroffen. Enkel S26 in WP8 kan op basis van de baksteenformaten in de 13de-14de eeuw gedateerd worden, maar stratigrafisch gezien lijkt deze datering niet bevestigd te kunnen worden. Bij de aanleg van enkele putten en in WP8 (S28) werden grote baksteenformaten (26x12x6cm) aangetroffen die wijzen op de afbraak van het gasthuis. S33 in werkput 5 kon in de 15de-17de eeuw gedateerd worden en lijkt aansluiting te vinden bij de fase van het gasthuis. Toen was deze zone tuinzone, hetgeen de afwezigheid van muurresten en andere sporen zou kunnen verklaren.
Dit gasthuis werd in de 17de eeuw omgevormd tot een klooster. In enkele werkputten werden hier mogelijk nog muurresten van aangetroffen (WP2, 6, 7, 8?). De muren die werden aangetroffen werden duidelijk nog deels in een latere fase gebruikt aangezien er muren tegenaan gezet werden, er een cementlaag op kwam,… Deze muurresten konden niet gelinkt worden aan bepaalde functies of vertrekken van het klooster. De sporen in WP4 kunnen vermoedelijk ook in deze fase geplaatst worden en wijzen op een tuinzone.
Dit gasthuis werd op het eind van de 18de en begin van de 19de eeuw grotendeels afgebroken. Hierna werden nieuwe gebouwen opgericht en op het eind van de 19de eeuw werd hier het Afrikaans seminarie ondergebracht. Een groot deel van de aangetroffen muren en de ophogingslagen dateren uit deze fase. In deze periode werd ook een deel van het archeologisch erfgoed vernietigd aangezien in sommige putten de ondergrond tot de moederbodem verstoord was.

In 1983 werd het huidige gebouw opgericht. Hierbij werden nieuwe ophogingslagen en verhardingen aangebracht. Bij deze fase werden ook kelders opgericht die ervoor zorgden dat een deel van het bodemarchief verloren ging.

2.6.6. Synthese

Op basis van het uitgevoerde proefputtenonderzoek dient een uitspraak gedaan te worden voor het volledige gebied. Op basis van de proefputten konden enkele interessante lagen gelinkt worden aan een bepaalde TAW-hoogte. Op basis van deze gegevens, de bestaande kelders en toekomstige ingrepen kan bepaald worden in hoeverre bepaalde archeologische lagen geraakt zullen worden. Er zal opnieuw gebruik gemaakt worden van de verschillende zones die ook in de archeologienota besproken werden.

In hoeverre hebben de bestaande kelders de ondergrond verstoord (zie bijlage 4a in het verslag van resultaten bureauonderzoek 2016K260)?

- Kelder Vlamingenstraat: De bestaande kelder zit op +36,03m TAW. Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan men vaststellen dat de moederbodem op ca. +36,1/36,7m TAW aanwezig is. De bestaande kelder zal alle archeologie dus reeds verstoord hebben.
- Gewone kelders: De bestaande gewone kelders bevinden zich op +36,83m TAW. Op basis van de verzamelde gegevens kan de oude akkerlaag die werd waargenomen in de putten 2, 5 en 8, nog bewaard zijn gebleven onder deze kelders. Dit kan ons meer informatie verschaffen over de oudste fase van dit gebied.
- Kruipkelders: De bestaande kruipkelders zitten op een diepte van +37,43m TAW. Onder deze kelders kunnen de oudere ophogingslaag (S33), akkerlaag (S34) en restanten van muren aangetroffen worden. Dit kan ons meer informatie verschaffen over de oudere fases van dit gebied.

In hoeverre zullen de toekomstige werken de archeologische resten verstoren (zie bijlage 4b in het verslag van resultaten bureauonderzoek 2016K260)?

- Het nieuwe gebouw zal grotendeels voorzien worden van kruipkelders. Deze zullen tot een diepte van +37,33m TAW komen. Dit betekent dat ter hoogte van de bestaande gewone kelders (+36,83m TAW) geen bijkomende verstoring zal gebeuren. Eventuele archeologische resten zullen dan ook *in situ* bewaard blijven.
  Ter hoogte van de bestaande kruipkelders (+37,43m TAW) zal een bijkomende verstoring van 10cm gebeuren. Deze bijkomende verstoring is verwaarloosbaar aangezien bij de aanleg van de bestaande kelders al snel 10cm extra verstoord zal zijn geweest.
  Daar waar reeds bestaande kelders aanwezig zijn en kruipkelders zullen worden voorzien is geen bijkomend onderzoek nodig.

- Zone 1: Hier zal men tot een diepte van +37,33m TAW gaan. In werkput 8 werden verschillende muurresten aangetroffen waarvan mogelijk één oudere muurrestant. Rekening houdende met een bufferzone zal de oude akkerlaag (S33) geraakt worden. Een deel van deze put was wel verstoord tot een diepte van +37,1m TAW. In deze zone zullen archeologische resten verstoord worden.
- Zone 2: Hier zal men tot +37,33m TAW gaan. In werkput 6 werden nog enkele oudere muurresten (17de-18de eeuw) aangetroffen. De oudere ophogingslaag en oude akkerlaag werden hier niet meer aangesneden. In deze zone kan men dan ook nog muurresten verwachten en in mindere mate grondsporen.
- Zone 3: In deze zone zal men tot +37,33m TAW gaan. Op basis van de resultaten uit WP2 kan men stellen dat hierbij muurresten, recentere kuilen en de oude ophogingslaag geraakt kunnen worden.
- Zone 4: Hier zal men tot +37,33m TAW gaan. Op basis van de aangelegde werkput 1 kan men stellen dat deze zone volledig verstoord werd en enkel recente muurresten (20ste eeuw) aangetroffen kunnen worden.
- Zone 5: Ter hoogte van deze zone zal men deels tot +34,71m TAW en deels tot +37,33m TAW gaan. In deze werkput werden geen sporen aangetroffen. Rekening houdende met een buffer zal de oude ophogingslaag en akkerlaag geraakt worden.
- Zone 6: Deze zone is zo klein en onregelmatig van vorm, dat verder onderzoek op deze locatie niet opportuun is. Verder onderzoek zou niet tot kenniswinst leiden. De huidige kelders zullen het grootste deel van deze zone al verstoord hebben.
- Zone 7: Hier zal men tot +34,71m TAW gaan. Zoals aangegeven kunnen onder de gewone kelders nog de akkerlaag aanwezig zijn. Onder de kruipkelders kunnen de oudere ophogingslaag (S33), akkerlaag (S34) en restanten van muren aangetroffen worden. Dit kan ons meer informatie verschaffen over de oudere fases van dit gebied.
- Zone 8: Hier zal men tot +34,71m TAW gaan. Op basis van de verzamelde gegevens kan de oude akkerlaag nog bewaard zijn gebleven onder deze kelders.
- Zone 9: Deze zone is zo klein en ingesloten tussen de huidige bebouwing dat ze niet wordt onderzocht in het vooronderzoek.
- Zone 10: Hier zal men tot +34,71m TAW gaan. Op basis van de resultaten van WP7 kon men vaststellen dat het grootste deel van de werkput verstoord was tot op de moederbodem. Er waren nog enkele muurresten aanwezig, waarvan één mogelijk in de 17de-18de eeuw gedateerd dient te worden. De recentere verstoring had minstens de verdere vloer en vermoedelijk ook andere muurresten reeds verstoord.
- Zone 11: Ter hoogte van deze zone zal men tot +34,71m TAW gaan. Ter hoogte van werkput 3 kon vastgesteld worden dat deze zone tot de moederbodem verstoord was en alle archeologische resten verdwenen waren. Ter hoogte van werkput 4 werden echter wel sporen aangetroffen, evenals de oude ophogingslaag en akkerlaag. Deze archeologische sporen zullen verstoord worden bij de toekomstige werken.

2.7. Potentieel op kennisvermeerdering

2.7.1. Aard van de potentiële kennis

Ter hoogte van enkele zones kan besloten worden dat archeologische resten geraakt zullen worden bij toekomstige werken. Het gaat enerzijds om muurresten, anderzijds om oudere lagen waarin mogelijk nog sporen kunnen aangetroffen worden. Ondanks diverse verstoringen en het versnipperd beeld over kleine oppervlaktes hebben de aangetroffen archeologische resten een vrij hoog potentieel aan kenniswinst, gezien het verband met het klooster en de aanwezigheid van een oudere (middeleeuwse) akkerlaag.

2.7.2. Beantwoording onderzoeksvragen

- Wat is de bewaringstoestand van de archeologische site? Welke delen van de site zijn verstoord door de 19de- en 20ste-eeuwse bebouwing?

  Werkputten 1, 3, 6 en 7 bleken grotendeels of volledig tot op de moederbodem verstoord te zijn. In werkput 1, 6 en 7 werden wel nog muurresten aangetroffen waarbij in werkput 6 en 7 mogelijk resten van 17de-18de-eeuwse muren werden aangetroffen die gelinkt kunnen worden aan de kloosterfase. Ook in de andere werkputten is het bovenste pakket telkens verstoord.

- Wat is de dikte van het archeologisch pakket? Kunnen er zich nog archeologische lagen onder de huidige kelders bevinden?

  De moederbodem werd op ca. +36,1/36,7m TAW aangetroffen. Het archeologisch pakket is ca. 2,30-3m dik.
  Afhankelijk van aanwezige verstoringen kunnen zich nog archeologische lagen onder de huidige kelders bevinden. Ter hoogte van de kelder van de Vlamingenstraat die dieper zit dan de moederbodem zal alles reeds verstoord zijn. Onder de gewone kelders kan de oude akkerlaag nog bewaard zijn gebleven. Onder de kruipkelders kunnen de oudere ophogingslaag (S33), akkerlaag (S34) en restanten van muren aangetroffen worden.

- Zijn er nog delen van het 17de-eeuwse klooster bewaard in de ondergrond?
  In enkele werkputten werden hier mogelijk nog muurresten van aangetroffen (WP6 en 7). De muren die werden aangetroffen werden duidelijk nog deels in een latere fase gebruikt aangezien er muren tegenaan gezet werden, er een cementlaag op kwam,…
  Deze muurresten konden niet gelinkt worden aan bepaalde functies of vertrekken van het klooster. De sporen in WP4 kunnen vermoedelijk ook in deze fase geplaatst worden en wijzen op een tuinzone.

- Zijn er nog delen van het Sint-Niklaasgasthuis bewaard in de ondergrond?

  Van dit gasthuis werden geen sporen aangetroffen. Enkel S26 in WP8 kan op basis van de baksteenformaten in de 13de-14de eeuw gedateerd worden, maar stratigrafisch gezien lijkt deze datering niet bevestigd te kunnen worden. Bij de aanleg van enkele putten en in WP8 (S28) werden grote baksteenformaten (26x12x6cm) aangetroffen die wijzen op de afbraak van het gasthuis. S33 in werkput 5 kon in de 15de-17de eeuw gedateerd worden en lijkt aansluiting te vinden bij de fase van het gasthuis. Toen was deze zone tuinzone, hetgeen de afwezigheid van muurresten en andere sporen zou kunnen verklaren.

- Kunnen er uitspraken gedaan worden over de ontwikkeling van de site binnen de vroegste geschiedenis van Leuven?

  Op basis van dit onderzoek kunnen geen uitspraken gedaan worden over de ontwikkeling van de site binnen de vroegste geschiedenis van Leuven. In verschillende werkputten werd wel nog een oude akkerlaag aangetroffen die hier mogelijk meer informatie over kan verschaffen. Enkel in WP4 werden in deze laag sporen aangetroffen maar deze lijken minstens 17de-eeuws te zijn.

- Is er een archeologische site ouder dan de middeleeuwen aanwezig?

  Op basis van dit proefputtenonderzoek kon dit niet achterhaald worden. Hiervoor zou het vlak op een dieper niveau moeten aangelegd zijn.

- Wat is de te volgen strategie bij een verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

  Er wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd. Zie Programma van Maatregelen.

2.7.3. Waardering

Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem heeft aangetoond dat er zich wel degelijk archeologische resten in de ondergrond bevinden. Deze zijn echter door recente bodemingrepen grotendeels verstoord en versnipperd. Toch zijn de aangetroffen resten van vrij grote waarde gezien het verband met het kloost en de aanwezigheid van de oudere (middeleeuwse) akkerlaag. Gezien de losse muurfragmenten die werden aangetroffen valt het ook niet uit te sluiten dat zich net buiten de grotendeels verstoorde werkputten (1, 3, 6, 7) nog restanten kunnen bevinden.

2.7. Kader voor exploitatie voor potentieel op kennisvermeerdering

Ondanks de beperkte onderzoekbare oppervlaktes, het versnipperd beeld en grote hoeveelheid verstoringen worden de aangetroffen resten vrij hoog ingeschat en hebben deze wel degelijk een hoog potentieel op kenniswinst. Om deze reden wordt een vervolgonderzoek in de vorm van een werfbegeleiding geadviseerd (zie programma van maatregelen).

2.8. Samenvatting

Op basis van de geplande verstoring in de bodem op de OCMW-site 'Booghuys' in de Vlamingenstraat te Leuven dringt zich na een grondige bureaustudie een archeologisch vooronderzoek op. De gebouwen van dit centrum, die zich sinds 1983 op het terrein bevinden, worden vervangen door een volledig onderkelderde nieuwbouw.

Op het onderzoeksterrein werden 8 proefputten aangelegd. Deze werden ingepland op basis van de geplande verstoringen, daar waar de footprint van de nieuwbouw deze van de huidige bebouwing zal overschrijden. De proefputten werden aangelegd tot op de onverstoorde moederbodem. Indien dit praktisch niet mogelijk was werd dit door middel van een boring vastgesteld.
In de proefputten werden diverse archeologische sporen geregistreerd. Het gaat om muurresten, oudere lagen en kuilen. Enkele muurresten kunnen mogelijk aan het klooster toegeschreven worden. Recentere verstoringen hebben reeds heel wat archeologische resten verstoord. De kleine oppervlaktes van de proefputten en het versnipperd beeld bemoeilijken de datering en interpretatie van de sporen.

Ondanks de beperkte onderzoekbare oppervlaktes, het versnipperd beeld en grote hoeveelheid verstoringen wordt het potentieel aan kenniswinst van de aangetroffen sporen als vrij hoog ingeschat. Om deze reden wordt een vervolgonderzoek in de vorm van een werfbegeleiding geadviseerd.

3. BIBLIOGRAFIE

3.1. Onuitgegeven bronnen

ACKE B., BARTHOLOMIEUX B., VAN RANSBEECK L., 2017. *Archeologienota Leuven Vlamingenstraat (prov. Vlaams-Brabant) 2016K260 (ID 1368). Verslag van resultaten bureauonderzoek*, Ingelmunster.

4. BIJLAGEN

Projectcode **Onderwerp**	**2017I115** **Bijlagenlijst**
Bijlage	Bijlage 1
Type	Kadaster
Onderwerp	Proefputten op kadasterplan
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	8/11/2017
Bijlage	Bijlage 2a
Type	Puttenplan
Onderwerp	Werkput 1
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	8/11/2017
Plannummer	Bijlage 2b
Type	Puttenplan
Onderwerp	Werkput 2
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	8/11/2017
Bijlage	Bijlage 2c
Type	Puttenplan
Onderwerp	Werkput 3
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/11/2017
Bijlage	Bijlage 2d
Type	Puttenplan
Onderwerp	Werkput 4 (vlak 2)
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/11/2017
Bijlage	Bijlage 2e
Type	Puttenplan
Onderwerp	Werkput 5
Aanmaakschaal	Ongekend

Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/11/2017
Bijlage	Bijlage 2f
Type	Puttenplan
Onderwerp	Werkput 6
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/11/2017
Bijlage	Bijlage 2g
Type	Puttenplan
Onderwerp	Werkput 7
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/11/2017
Bijlage	Bijlage 2h
Type	Puttenplan
Onderwerp	Werkput 8
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/11/2017
Bijlage	Bijlage 3
Type	Puttenplan
Onderwerp	Profielen
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/11/2017
Bijlage	Bijlage 4
Type	Puttenplan
Onderwerp	Projectie WP6 op kaart klooster 18de eeuw
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/11/2017
Bijlage	Bijlage 5
Type	Puttenplan
Onderwerp	Projectie WP7 op kaart klooster 18de eeuw
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/11/2017
Bijlage	Bijlage 6

Type	Puttenplan
Onderwerp	Projectie werkputten op kaart klooster 18de eeuw
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/11/2017
Bijlage	Bijlage 7
Type	Tekst
Onderwerp	Assessment vondsten
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2/11/2017
Bijlage	Bijlage 8
Type	Tekst
Onderwerp	Sporenlijst
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/11/2017
Bijlage	Bijlage 9
Type	Tekst
Onderwerp	Inventarislijst
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/11/2017
Bijlage	Bijlage 10
Type	Foto's
Onderwerp	Fotolijst
Aanmaakschaal	/
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/11/2017

Meer informatie is tevens beschikbaar via het digitale registratiesysteem:

http://monarcheo.be/web/monument/archeologie/home/home?globals=%7B%22ProjectId%22%3A%22ed4a1e4a-d386-4301-8b25-a68e00ebc430%22%7D

Proefputten Leuven Booghuys - Bijlage 1: Proefputten op Kadasterplan

2017I115

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

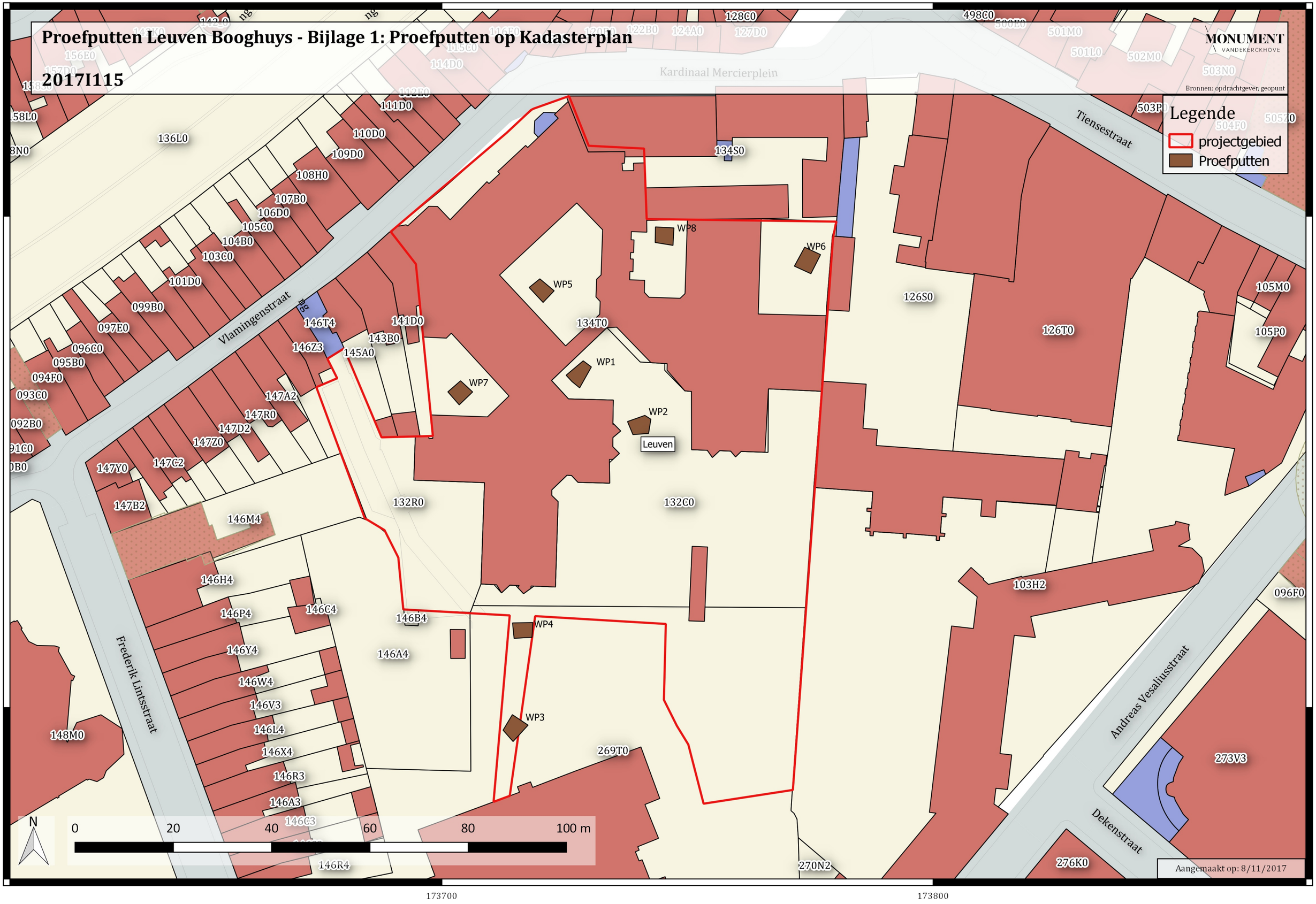

Aangemaakt op: 8/11/2017

Proefputten Leuven Booghuys - Bijlage 2a: Werkput 1

2017I115

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

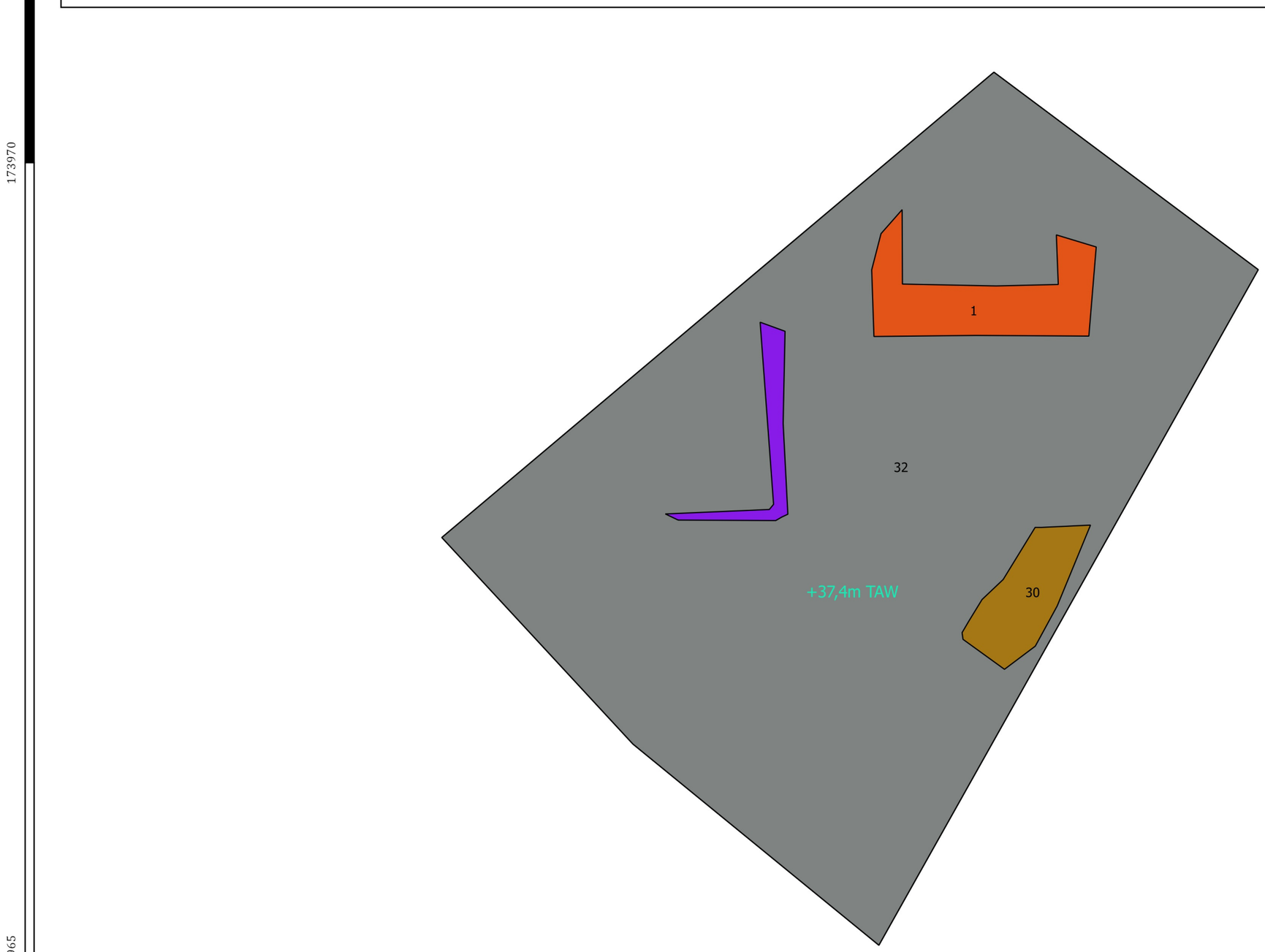

N

0 0.8 1.6 2.4 3.2 4 m

Aangemaakt op: 8/11/2017

Proefputten Leuven Booghuys - Bijlage 2b: Werkput 2

2017I115

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Muren
- Sporen
- S34

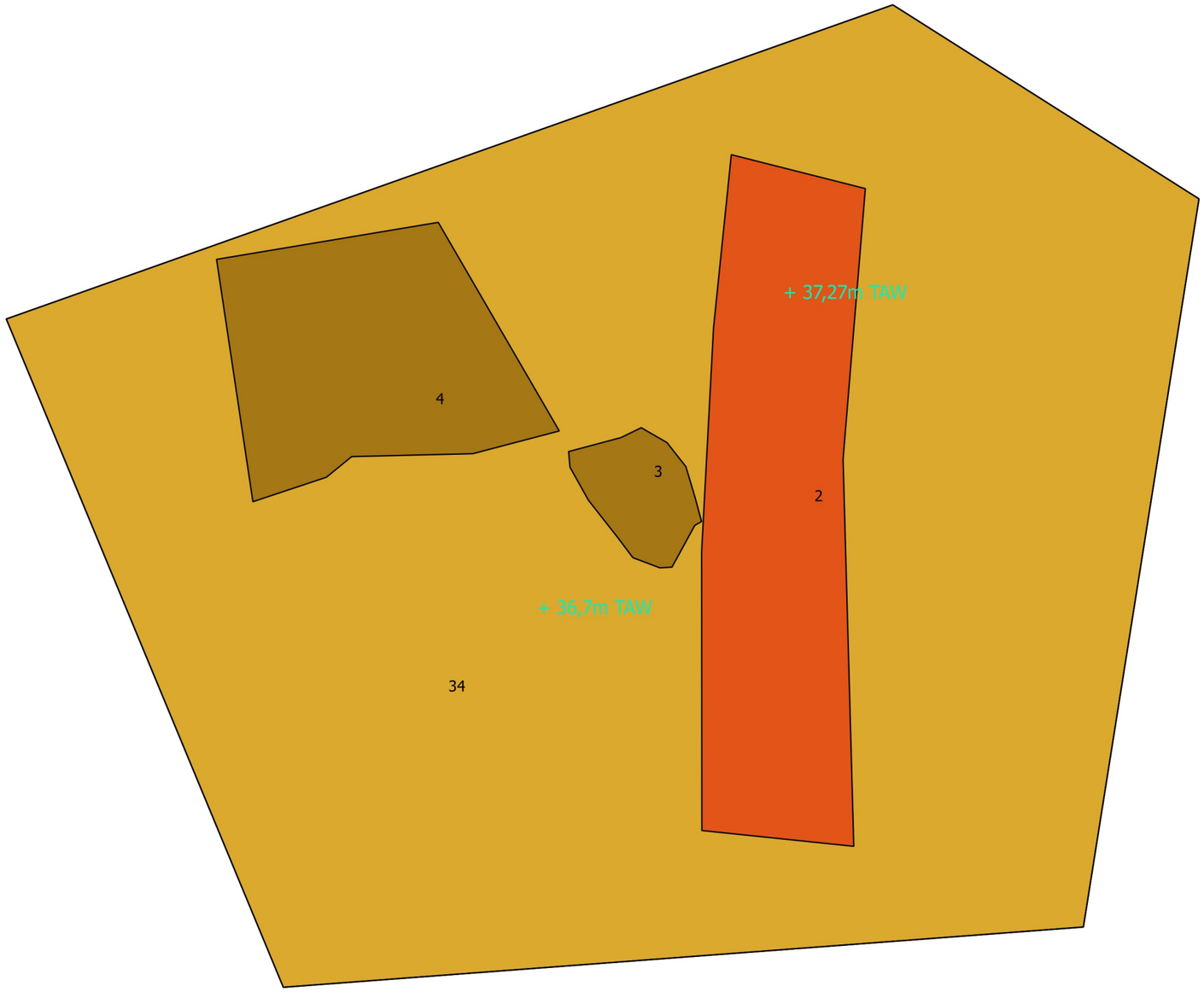

N

0 0.6 1.2 1.8 2.4 3 m

Aangemaakt op: 8/11/2017

173958

173955

173737 173740 173743

Proefputten Leuven Booghuys - Bijlage 2c: Werkput 3

2017I115

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

S36

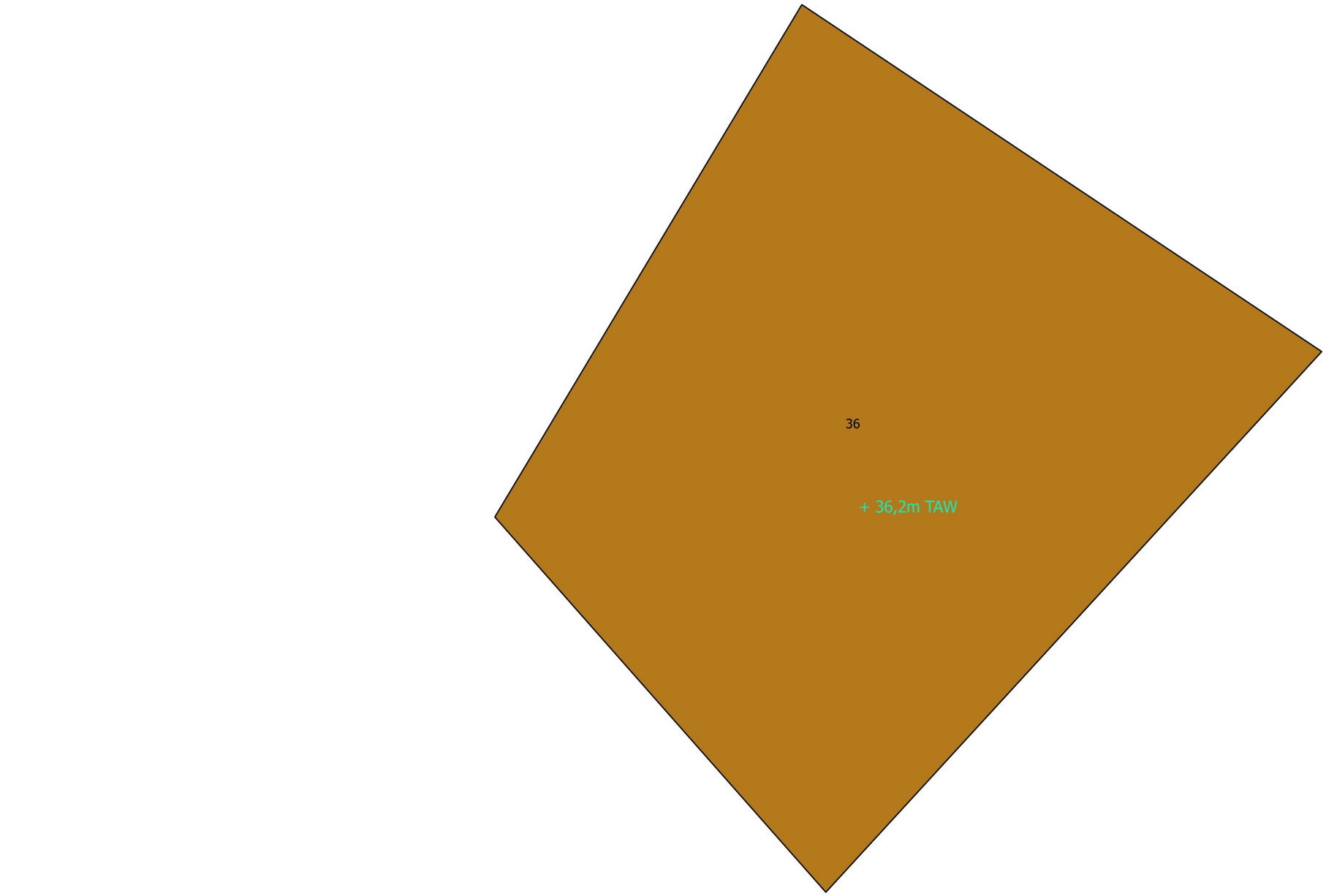

N

0 0.8 1.6 2.4 3.2 4 m

Aangemaakt op: 9/11/2017

173898

173895

173710 173713 173716 173719

Proefputten Leuven Booghuys - Bijlage 2d: Werkput 4 (vlak 2)

2017I115

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

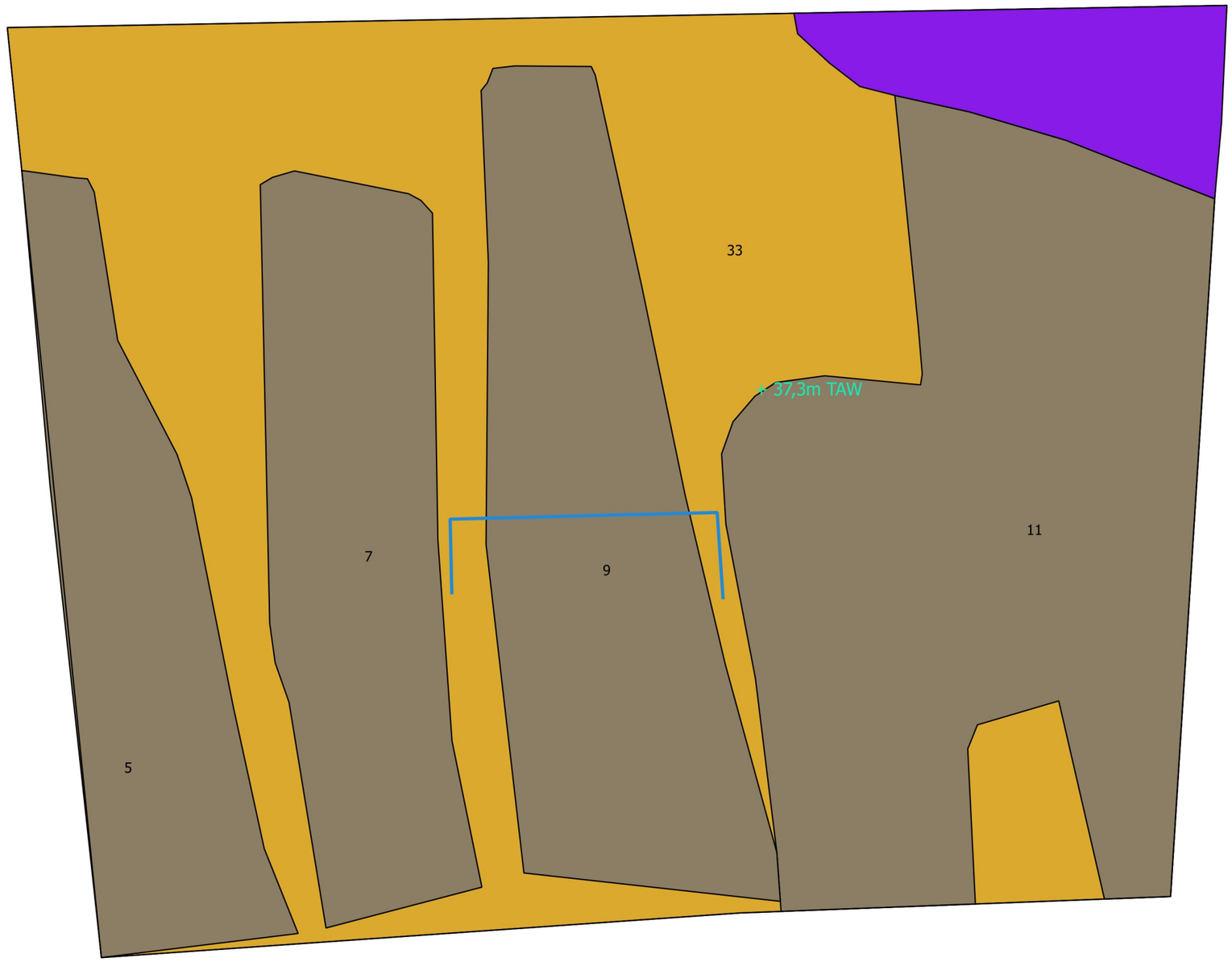

Legende

- Verstoring
- Sporen
- S33
- Coupes

N

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Aangemaakt op: 9/11/2017

173916

173716

173719

Proefputten Leuven Booghuys - Bijlage 2e: Werkput 5

2017I115

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

S34

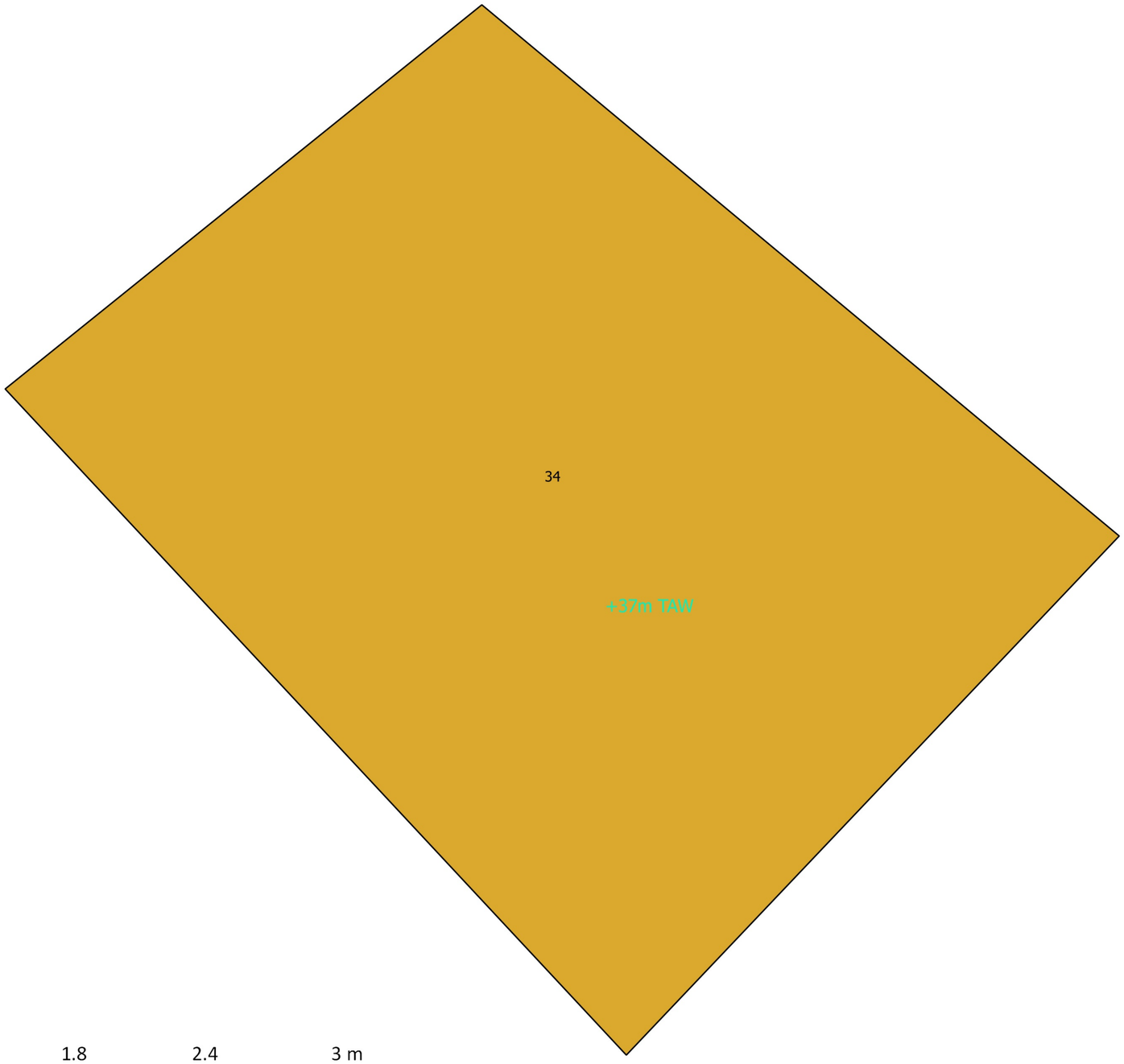

N

0 0.6 1.2 1.8 2.4 3 m

Aangemaakt op: 9/11/2017

173988
173986
173984
173717
173719
173721
173723

Proefputten Leuven Booghuys - Bijlage 2f: Werkput 6

2017I115

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

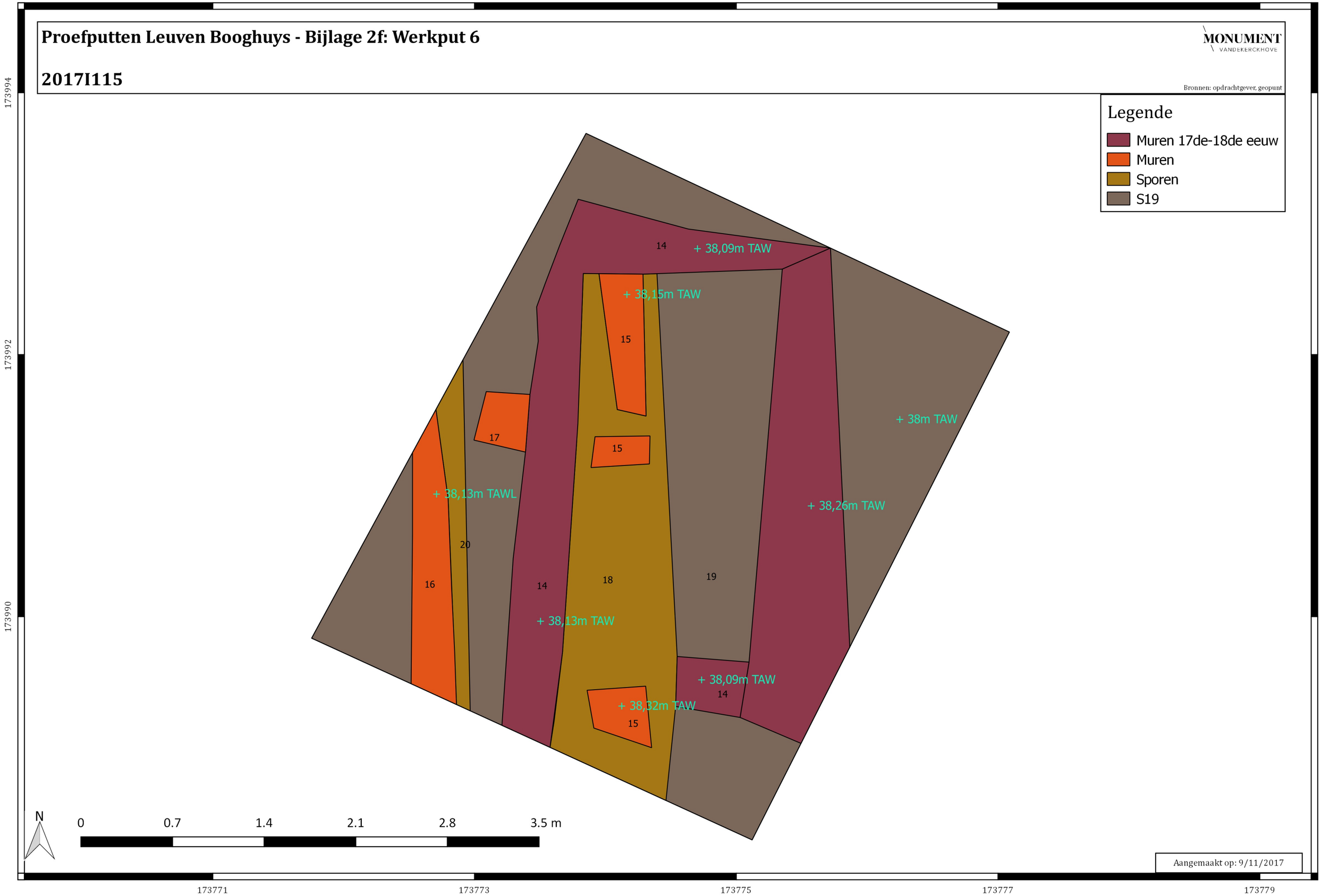

Aangemaakt op: 9/11/2017

Proefputten Leuven Booghuys - Bijlage 2g: Werkput 7

2017I115

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

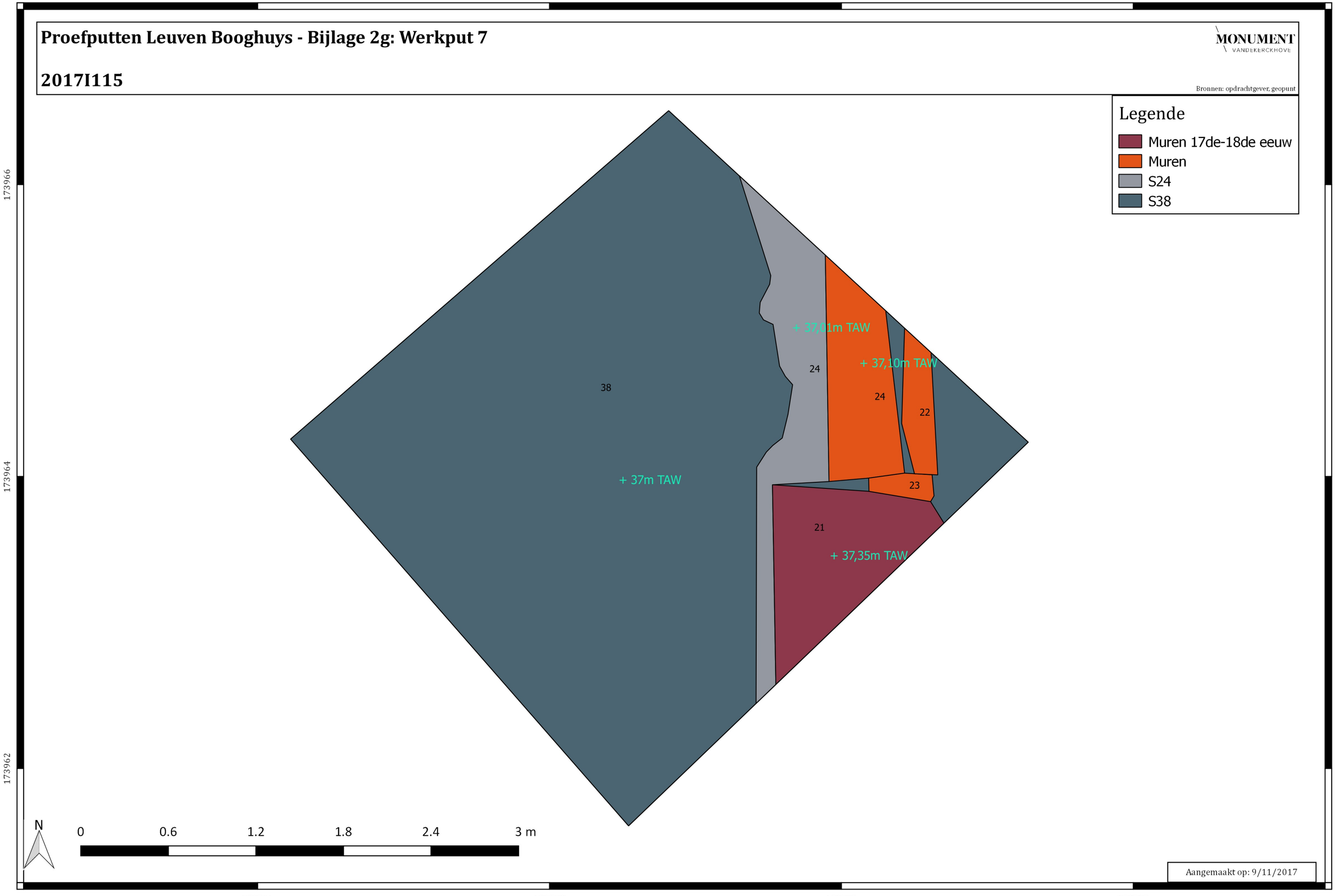

Aangemaakt op: 9/11/2017

Proefputten Leuven Booghuys - Bijlage 2h: Werkput 8

2017I115

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

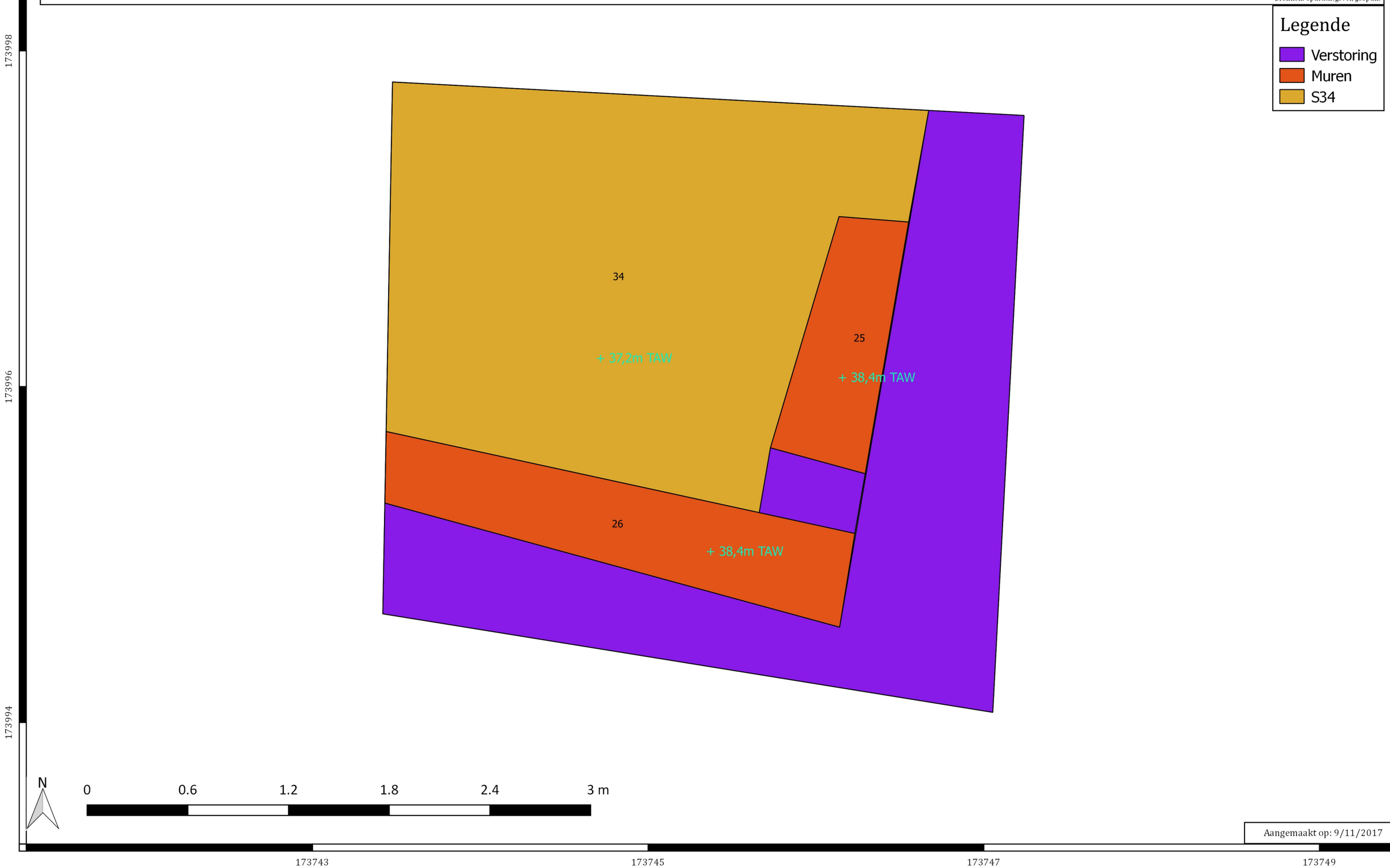

Aangemaakt op: 9/11/2017

Proefputten Leuven Booghuys - Bijlage 3: Profielen

2017I115

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

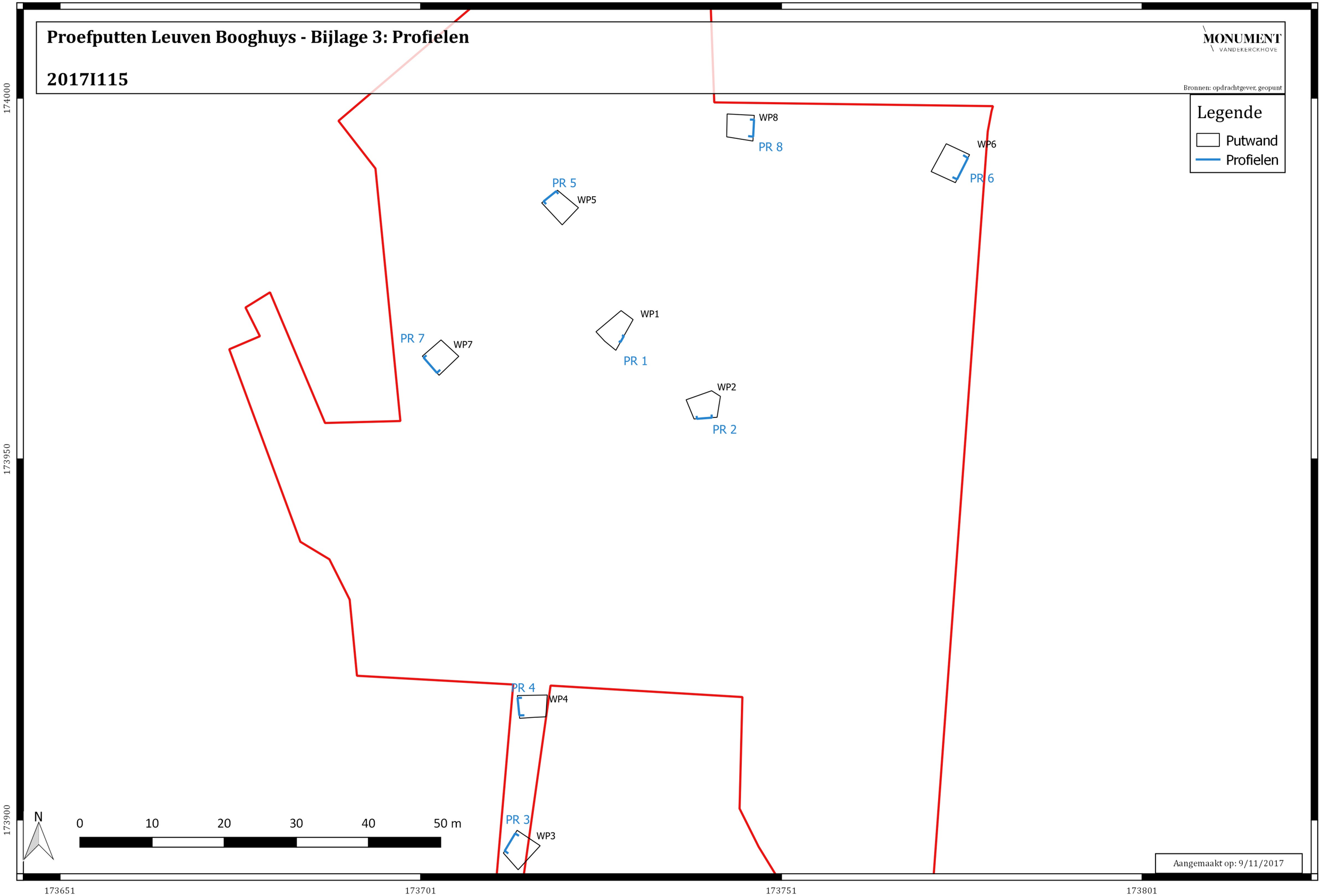

Aangemaakt op: 9/11/2017

Proefputten Leuven Booghuys - Bijlage 4: Projectie WP6 op kaart klooster 18de eeuw

2017I115

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

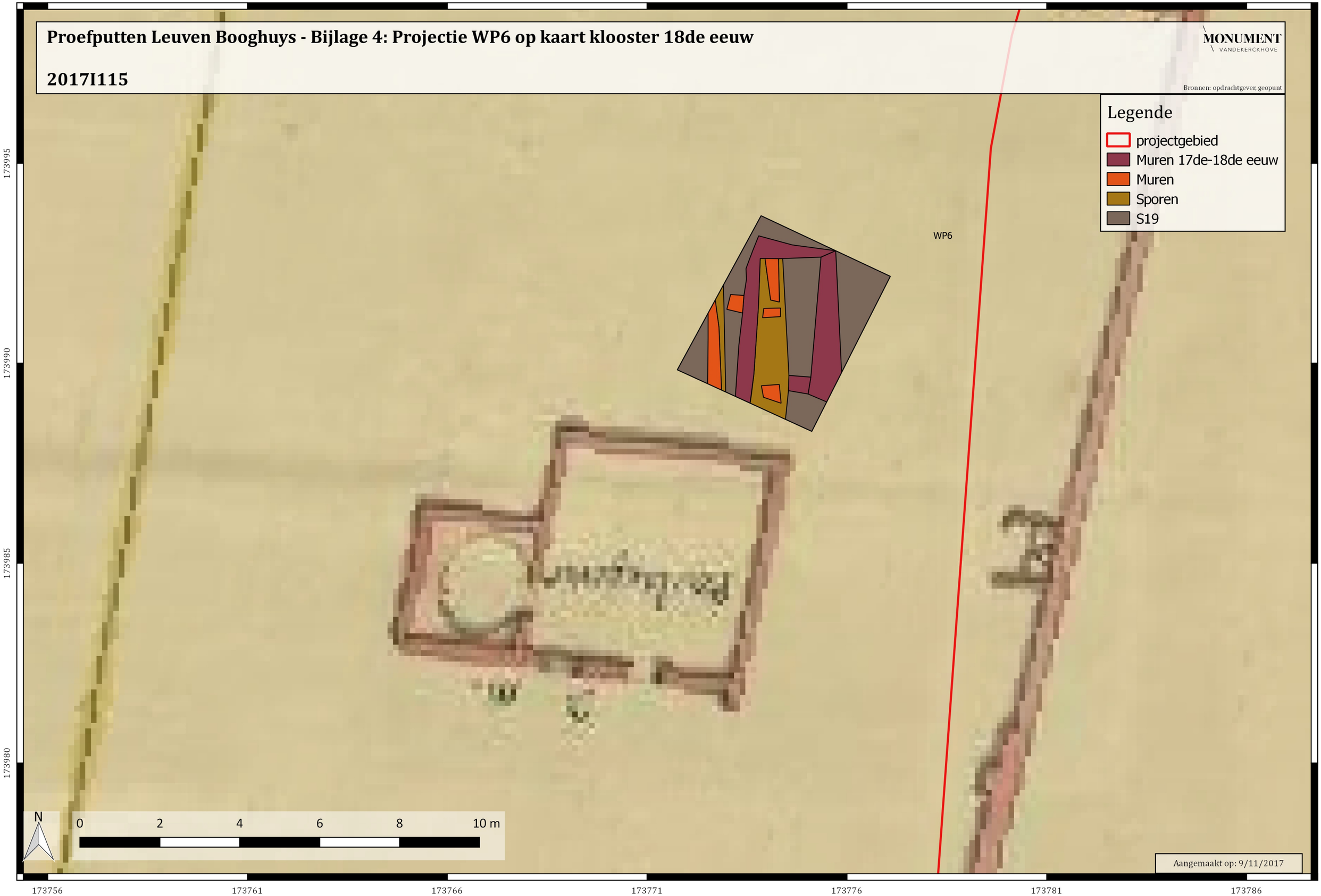

Aangemaakt op: 9/11/2017

Proefputten Leuven Booghuys - Bijlage 4: Projectie WP7 op kaart klooster 18de eeuw

2017I115

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

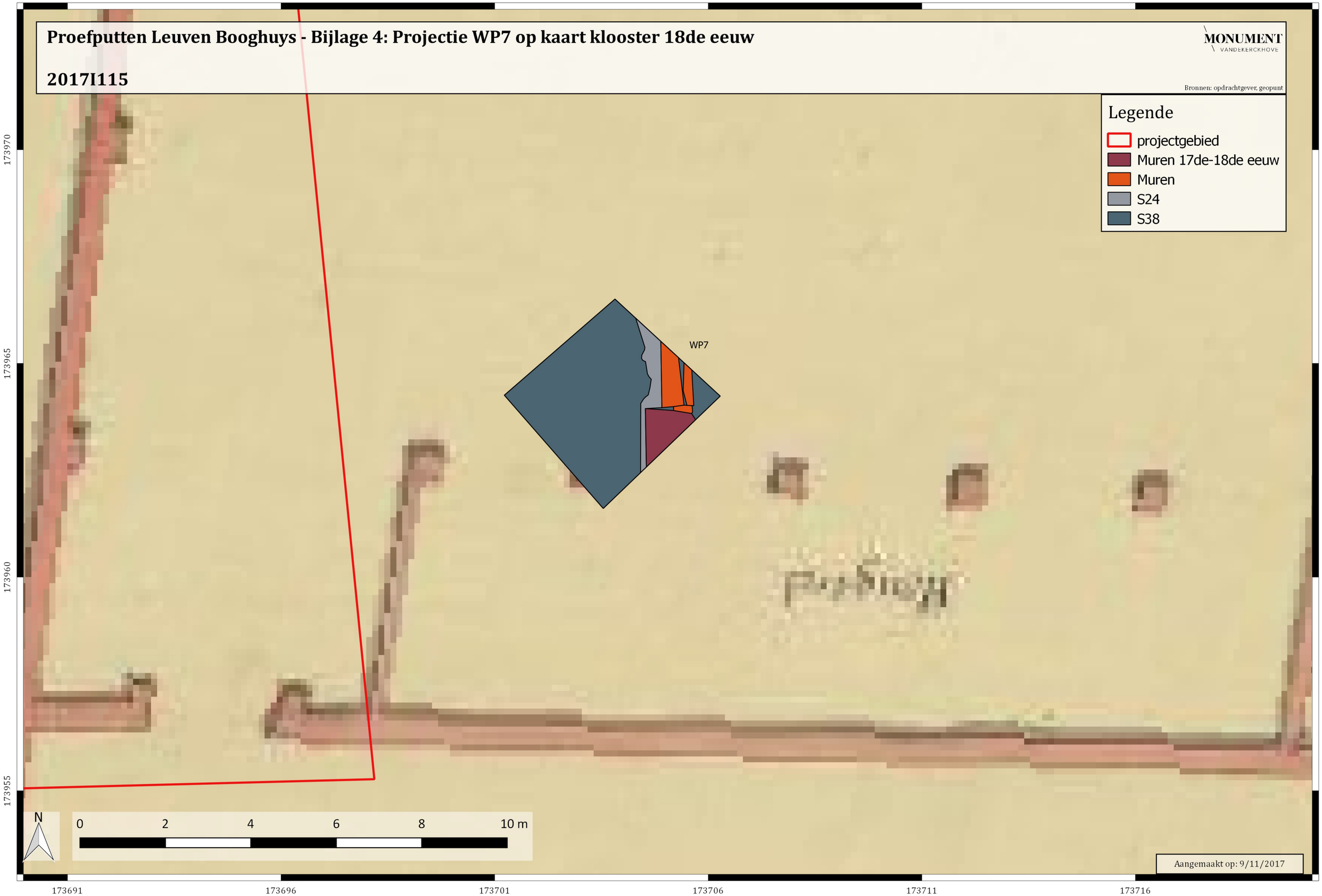

Proefputten Leuven Booghuys - Bijlage 6: Projectie werkputten op kaart klooster 18de eeuw

2017I115

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

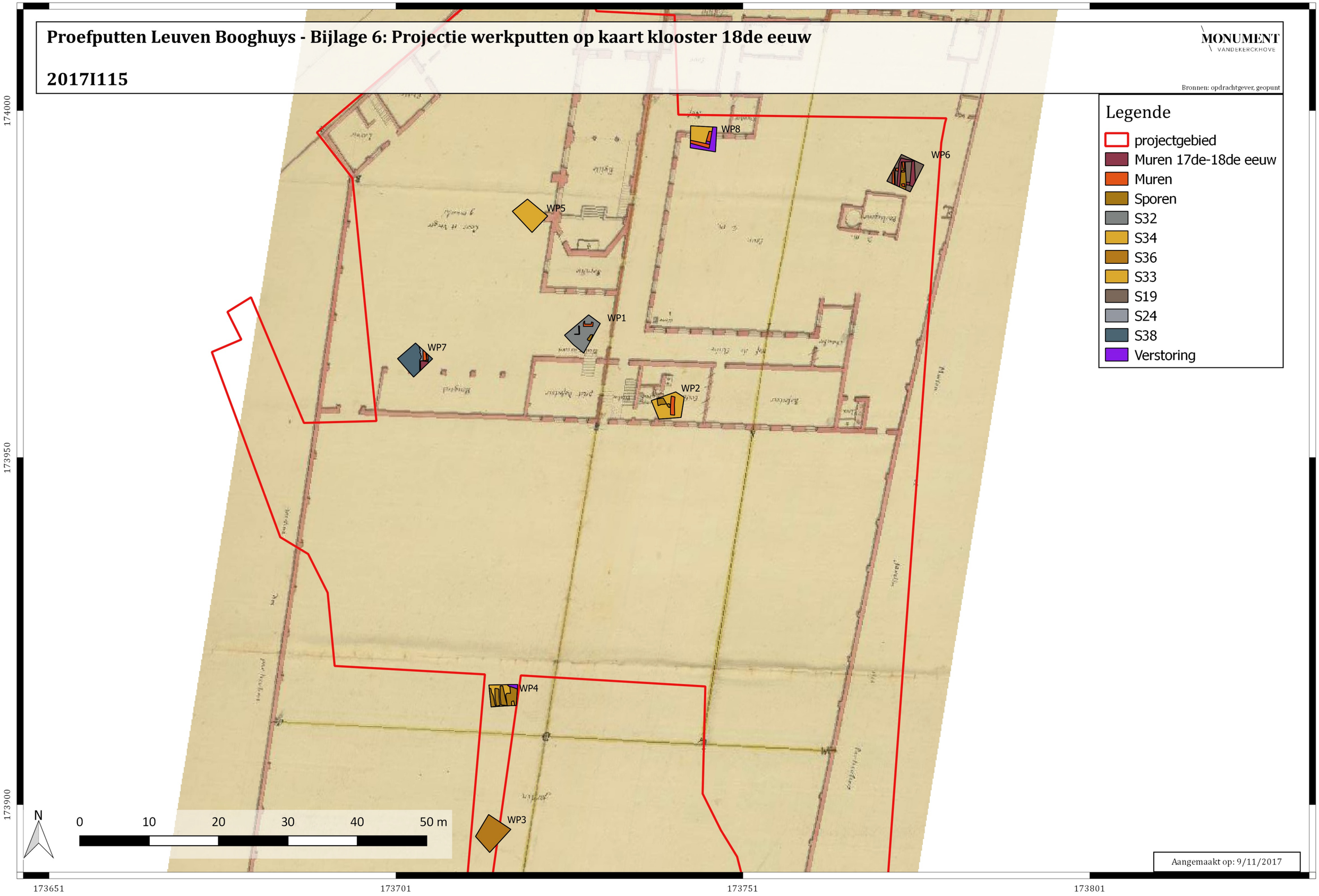

Aangemaakt op: 9/11/2017

Assessment materiaal
Proefputtenonderzoek

LEUVEN BOOGHUYS 2017

1. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS **3**
2. OMSCHRIJVING OPDRACHT **3**
3. ASSESSMENT MATERIAAL **4**
3.1. ASSESSMENT MATERIAAL –S11 4
3.1.1. Aardewerk (Inv. 1) *4*
3.1.2. Glas (Inv. 2) *5*
3.2. ASSESSMENT MATERIAAL –S9 6
3.2.1. Aardewerk (Inv. 3-6) *7*
3.3. Assessment materiaal –S19 ..... *8*
3.3.1. Aardewerk (Inv. 7-9) *8*
3.4. ASSESSMENT MATERIAAL –WP3 (GEEN SPOORNUMMERS) 10
3.4.1. Aardewerk (Inv. 10-13) *10*
3.4.2. Kunststof (Inv. 14) *11*
3.4.3. Handverzameld dierlijk botmateriaal (Inv. 15) *12*
3.5. Assessment materiaal –WP5 (geen spoornummers) *13*
3.5.1. Handverzameld dierlijk botmateriaal (Inv. 16) *13*
3.5.2. Aardewerk (Inv. 17-21) *14*
3.6. ASSESSMENT MATERIAAL –WP6 (GEEN SPOORNUMMERS) 17
3.6.1. Aardewerk (Inv. 22-24) *17*
3.7. ASSESSMENT MATERIAAL –S13 18
3.7.1. Handverzameld dierlijk botmateriaal (Inv. 25) *18*
3.8. ASSESSMENT MATERIAAL –WP7 (GEEN SPOORNUMMERS) 20
3.8.2. Handverzameld dierlijk botmateriaal (Inv. 29-30) *22*
3.8.3. Aardewerk (Inv. 31-37) *23*
3.9. ASSESSMENT MATERIAAL –WP2 (GEEN SPOORNUMMERS) 24
3.9.1. Aardewerk (Inv. 39-47 en 59) *24*
3.9.2. Glas (Inv. 60-62) *26*
3.10. ASSESSMENT MATERIAAL – S3 28
3.10.1. Bouwkeramisch materiaal (Inv. 48) *28*
3.10.2. Metaal (Inv. 49) *29*
3.10.3. Handverzameld dierlijk botmateriaal (Inv. 50) *30*
3.10.4 Glas (Inv. 51-52) *30*
3.10.5. Aardewerk (Inv. 53-58) *33*

1. Administratieve gegevens

Provincie: Vlaams-Brabant
Gemeente: Leuven
Site: LEBO17, 2017I115
Inventarisnummer(s): 1-62
Datum: 12/10/2017
Erkend archeoloog: Thomas Apers
Uitvoerder assessment: Gwendy Wyns

2. Omschrijving opdracht

Langsheen de Vlamingenstraat te Leuven bevindt zich een woonzorgcentrum. De gebouwen van dit centrum, die zich sinds 1983 op het terrein bevinden, worden vervangen door een volledig onderkelderde nieuwbouw (zie bijlages 4a, b en c in het verslag van resultaten bureauonderzoek en figuur 2). Ook wordt een ondergrondse gang voorzien tussen deze nieuwbouw en een gebouw op perceel 269t. Voor het nieuwe gebouw en de gang worden uitgravingen gepland ten behoeve van kelders en funderingen. Het gebouw uit 1983 is volledig onderkelderd met kelders en kruipkelders. De footprint van de nieuwbouw overschrijdt de footprint van het oude gebouw in vlak en in diepte. De kruipkelders van de nieuwbouw zullen op 2,10m onder het maaiveld aangezet worden. De kruipkelders van het huidige gebouw werden opgemeten als 2m onder het maaiveld. Deze opmeting gaat uit van de bovenzijde van de vloerplaat waardoor de verstoring van de huidige kruipkelders dezelfde zal zijn als de geplande verstoring voor de nieuwe kruipkelders.

Op de plaatsen waar de nieuwbouw het oude gebouw overschrijdt in vlak en waar de diepere kelders zullen geplaatst worden zullen de werken het bodemarchief ernstig verstoren. Deze overschrijdingen in vlak en in diepte omvatten verschillende eenheden en vormen geen aaneengesloten geheel. De overschrijdingen in vlak bestaan uit 9 verschillende eenheden die samen een oppervlakte van ca. 867 m² beslaan. De overschrijdingen in de diepte betreffen 2 eenheden. Deze omvatten een oppervlakte van 540 m². Het gaat om een eenheid waarbij de geplande kelder 3,75m onder het maaiveld wordt aangezet en één waarvan de tunnel 5m onder het maaiveld wordt aangezet.

3. Assessment materiaal

3.1. Assessment materiaal –S11

Context en tafonomie

Werkput/zone: werkput 4
Spoornummer: 11
Stratigrafie en relatie met andere sporen: Het spoor betreft een noord-zuid georiënteerd spoor.

Inventarisnummer(s): 1, 2

3.1.1. Aardewerk (Inv. 1)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd en gewogen.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het opschaven van het spoor.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: zeer weinig (1)

Groepen: rood geglazuurd aardewerk

Homogeniteit/heterogeniteit: homogene context

Fragmentatiegraad: niet van toepassing, slechts 1 wandfragment

Vormenspectrum: /

Deklagen en decoratie: loodglazuur

Stempels en *andere merken*: /

Dateerbare elementen: /

Productiesporen: /

Slijtage, *brand-en kooksporen, voedselresten*: /

Aanvullende opmerkingen: /

Tekening: /

Foto: /

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwe tot nieuwste tijden (18de-20ste eeuw)

Tafonomische groep: huishoudelijk afval

Argumentatie en opmerkingen: Het betreft een gebroken fragment, aangetroffen in greppel

Wetenschappelijk potentieel: De fragmenten geven een indicatie voor een datering van de context.

Verder onderzoek nodig: Nee, enkel basisverwerking

Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig

Aanvullende opmerkingen: /

3.1.2. Glas (Inv. 2)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd en gewogen.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het opschaven van het spoor.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: zeer weinig (1)

Groepen: bruin geblazen glas

Homogeniteit/heterogeniteit: homogene context

Fragmentatiegraad: niet van toepassing, slechts 1 randfragment

Vormenspectrum: fles

Deklagen en decoratie: /

Stempels en *andere merken*: /

Dateerbare elementen: rand

Productiesporen: /

Slijtage, *brand-en kooksporen, voedselresten*: /

Aanvullende opmerkingen: /

Tekening: /

Foto: /

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwe tot nieuwste tijden (18de-20ste eeuw)

Tafonomische groep: huishoudelijk afval

Argumentatie en opmerkingen: Het betreft een gebroken fragment, aangetroffen in greppel

Wetenschappelijk potentieel: De fragmenten geven een indicatie voor een datering van de context.

Verder onderzoek nodig: Nee, enkel basisverwerking

Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig

Aanvullende opmerkingen: /

3.2. Assessment materiaal –S9

Context en tafonomie

Werkput/zone: werkput 4
Spoornummer: 9

Stratigrafie en relatie met andere sporen: Het spoor betreft een noord-zuid georiënteerd spoor.

Inventarisnummer(s): 3-6

3.2.1. Aardewerk (Inv. 3-6)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd en gewogen.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het opschaven van het spoor.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: zeer weinig (1 tot 3)

Groepen: grijs aardewerk, rood geglazuurd aardewerk, steengoed (Siegburg en Raeren)

Homogeniteit/heterogeniteit: homogene context

Fragmentatiegraad: vrij gefragmenteerd, allemaal kleinere stukken

Vormenspectrum: /

Deklagen en decoratie: loodglazuur en zoutglazuur

Stempels en *andere merken*: /

Dateerbare elementen: bodem steengoed: ingeknepen standring

Productiesporen: /

Slijtage, *brand-en kooksporen, voedselresten*: /

Aanvullende opmerkingen: /

Tekening: /

Foto: /

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwe tot nieuwste tijden (17de-20ste eeuw)

Tafonomische groep: huishoudelijk afval

Argumentatie en opmerkingen: Het betreft gebroken fragmenten, aangetroffen in greppel

Wetenschappelijk potentieel: De fragmenten geven een indicatie voor een datering van de context.

Verder onderzoek nodig: Nee, enkel basisverwerking

Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig

Aanvullende opmerkingen: /

3.3. Assessment materiaal –S19

Context en tafonomie

Werkput/zone: werkput 6
Spoornummer: 9
Stratigrafie en relatie met andere sporen: laag

Inventarisnummer(s): 7-9

3.3.1. Aardewerk (Inv. 7-9)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd en gewogen.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het opschaven van de laag.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: zeer weinig (1 tot 2)

Groepen: steengoed (Westerwald en Raeren), industrieel wit

Homogeniteit/heterogeniteit: homogene context

Fragmentatiegraad: vrij gefragmenteerd, allemaal kleinere stukken

Vormenspectrum: /

Deklagen en decoratie: loodglazuur en zoutglazuur

Stempels en *andere merken*: /

Dateerbare elementen: /

Productiesporen: /

Slijtage, *brand-en kooksporen, voedselresten*: /

Aanvullende opmerkingen: /

Tekening: /

Foto: /

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwste tijden (20ste -21ste eeuw)

Tafonomische groep: huishoudelijk afval

Argumentatie en opmerkingen: Het betreft gebroken fragmenten, aangetroffen in een laag

Wetenschappelijk potentieel: De fragmenten geven een indicatie voor een datering van de context.

Verder onderzoek nodig: Nee, enkel basisverwerking

Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig

Aanvullende opmerkingen: /

3.4. Assessment materiaal –WP3 (geen spoornummers)

Context en tafonomie

Werkput/zone: werkput 3
Spoornummer: /
Stratigrafie en relatie met andere sporen: /

Inventarisnummer(s): 10-15

3.4.1. Aardewerk (Inv. 10-13)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd en gewogen.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: zeer weinig (1 tot 2)

Groepen: pijpaarde, rood geglazuurd aardewerk, steengoed (Raeren), industrieel wit

Homogeniteit/heterogeniteit: heterogene context

Fragmentatiegraad: vrij gefragmenteerd, allemaal kleinere stukken

Vormenspectrum: /

Deklagen en decoratie: loodglazuur en zoutglazuur

Stempels en *andere merken*: /

Dateerbare elementen: /

Productiesporen: /

Slijtage, *brand-en kooksporen, voedselresten*: /

Aanvullende opmerkingen: /

Tekening: /

Foto: /

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwste tijden (20ste -21ste eeuw)

Tafonomische groep: huishoudelijk afval

Argumentatie en opmerkingen: Het betreft gebroken fragmenten, aangetroffen tijdens het verdiepen van de werkput

Wetenschappelijk potentieel: De fragmenten geven een indicatie voor een datering van de context.

Verder onderzoek nodig: Nee, enkel basisverwerking

Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig

Aanvullende opmerkingen: /

3.4.2. Kunststof (Inv. 14)

Methodiek

Fragmenten gewassen en gedetermineerd.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: zeer weinig (1)

Groepen: plastic

Homogeniteit/heterogeniteit: heterogene context

Fragmentatiegraad: /

Vormenspectrum: knoop

Deklagen en decoratie: /

Stempels en *andere merken*: /

Dateerbare elementen: /

Productiesporen: /

Slijtage, *brand-en kooksporen, voedselresten*: /

Aanvullende opmerkingen: /

Tekening: /

Foto: /

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwste tijden (20ste -21ste eeuw)

Tafonomische groep: huishoudelijk afval

Argumentatie en opmerkingen: /

Wetenschappelijk potentieel: De fragmenten geven een indicatie voor een datering van de context.

Verder onderzoek nodig: Nee, enkel basisverwerking

Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig

Aanvullende opmerkingen: /

3.4.3. Handverzameld dierlijk botmateriaal (Inv. 15)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd en gewogen.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per categorie: weinig (1)
categorieën: bot
Aanwezige en dominante taxa: /
Homogeniteit/heterogeniteit: /
Bewaringskwaliteit: goed
Fragmentatiegraad: gemiddeld
Dateerbare elementen: aardewerk in dezelfde context (zie eerder)
Residueel en intrusief materiaal: /
Aanvullende opmerkingen: /

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwste tijd (op basis van ander materiaal in dezelfde context)
Tafonomische groep: vermoedelijk consumptieafval of residueel of intrusief materiaal
Argumentatie en opmerkingen: /
Bijzondere kenmerken: /
Wetenschappelijk potentieel: /
Verder onderzoek nodig? Enkel basisverwerking, geen verder onderzoek nodig.
Conservatie nodig? Geen conservatie nodig
Aanvullende opmerkingen: /

3.5. Assessment materiaal –WP5 (geen spoornummers)

Context en tafonomie

Werkput/zone: werkput 5
Spoornummer: /
Stratigrafie en relatie met andere sporen: /

Inventarisnummer(s): 16-21

3.5.1. Handverzameld dierlijk botmateriaal (Inv. 16)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd en gewogen.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per categorie: weinig (13)
categorieën: bot en tand
Aanwezige en dominante taxa: tanden
Homogeniteit/heterogeniteit: /
Bewaringskwaliteit: goed
Fragmentatiegraad: gemiddeld
Dateerbare elementen: aardewerk in dezelfde context (zie verder)
Residueel en intrusief materiaal: /
Aanvullende opmerkingen: /

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwste tijd (op basis van ander materiaal in dezelfde context)
Tafonomische groep: vermoedelijk consumptieafval en residueel afval (tanden) (slachtafval)
Argumentatie en opmerkingen: aantal kapsporen
Bijzondere kenmerken: /
Wetenschappelijk potentieel: /
Verder onderzoek nodig? Enkel basisverwerking, geen verder onderzoek nodig.
Conservatie nodig? Geen conservatie nodig
Aanvullende opmerkingen: /

3.5.2. Aardewerk (Inv. 17-21)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd, gewogen en gefotografeerd.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: zeer weinig (<25)

Groepen: grijs aardewerk, maaslands witbakkend aardewerk, rood geglazuurd aardewerk, bijna-steengoed, steengoed (Raeren)

Homogeniteit/heterogeniteit: heterogene context

Fragmentatiegraad: vrij gefragmenteerd, kleinere tot middelgrote stukken

Vormenspectrum: kom grijs aardewerk, kan (rood geglazuurd aardewerk)

Deklagen en decoratie: loodglazuur en zoutglazuur

Stempels en *andere merken*: /

Dateerbare elementen: bodem op ingeknepen standring (steengoed)

Productiesporen: /

Slijtage, *brand-en kooksporen, voedselresten*: /

Aanvullende opmerkingen: /

Tekening: /

Foto:

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwste tijden (15de-17de eeuw)

Tafonomische groep: huishoudelijk afval

Argumentatie en opmerkingen: Het betreft gebroken fragmenten, aangetroffen tijdens het verdiepen van de werkput

Wetenschappelijk potentieel: De fragmenten geven een indicatie voor een datering van de context.

Verder onderzoek nodig: Nee, enkel basisverwerking

Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig

Aanvullende opmerkingen: /

3.6. Assessment materiaal –WP6 (geen spoornummers)

Context en tafonomie

Werkput/zone: werkput 6
Spoornummer: /
Stratigrafie en relatie met andere sporen: /

Inventarisnummer(s): 22-24

3.6.1. Aardewerk (Inv. 22-24)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd en gewogen.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: zeer weinig (1 tot 4)

Groepen: industrieel wit, majolica, steengoed (raeren)

Homogeniteit/heterogeniteit: homogene context

Fragmentatiegraad: vrij gefragmenteerd, kleinere tot middelgrote stukken

Vormenspectrum: drinktas in wit industrieel

Deklagen en decoratie: loodglazuur en zoutglazuur

Stempels en *andere merken*: stempel Petrus Regout & Co Maastricht

Dateerbare elementen: stempel, voor 1870

Productiesporen: /

Slijtage, *brand-en kooksporen, voedselresten*: /

Aanvullende opmerkingen: /

Tekening: /

Foto:

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwste tijden 19de-20ste eeuw

Tafonomische groep: huishoudelijk afval

Argumentatie en opmerkingen: Het betreft gebroken fragmenten, aangetroffen tijdens het verdiepen van de werkput

Wetenschappelijk potentieel: De fragmenten geven een indicatie voor een datering van de context.

Verder onderzoek nodig: Nee, enkel basisverwerking

Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig

Aanvullende opmerkingen: /

3.7. Assessment materiaal –S13

Context en tafonomie

Werkput/zone: werkput 6
Spoornummer: S13
Stratigrafie en relatie met andere sporen: /

Inventarisnummer(s): 25

3.7.1. Handverzameld dierlijk botmateriaal (Inv. 25)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd, gewogen en gefotografeerd.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per categorie: weinig (13)
categorieën: bot
Aanwezige en dominante taxa: /
Homogeniteit/heterogeniteit: homogeen
Bewaringskwaliteit: goed
Fragmentatiegraad: klein
Dateerbare elementen: /
Residueel en intrusief materiaal: /
Aanvullende opmerkingen: /

Foto:

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: /
Tafonomische groep: karkas klein zoogdier
Argumentatie en opmerkingen: /
Bijzondere kenmerken: /
Wetenschappelijk potentieel: /
Verder onderzoek nodig? Enkel basisverwerking, geen verder onderzoek nodig.

Conservatie nodig? Geen conservatie nodig
Aanvullende opmerkingen: /

3.8. Assessment materiaal –WP7 (geen spoornummers)

Context en tafonomie

Werkput/zone: werkput 7
Spoornummer: /
Stratigrafie en relatie met andere sporen: /

Inventarisnummer(s): 26-28

2.1.8.1. Glas (Inv. 26-28)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd, gewogen en gefotografeerd.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: zeer weinig (<25)

Groepen: wit doorzichtig glas, groen glas

Homogeniteit/heterogeniteit: homogene context

Fragmentatiegraad: zowel fragmenten als een volledig flesje

Vormenspectrum: fles, medicijnflesje

Deklagen en decoratie: /

Stempels en *andere merken*: /

Dateerbare elementen: rand

Productiesporen: /

Slijtage, *brand-en kooksporen, voedselresten*: /

Aanvullende opmerkingen: /

Tekening: /

Foto:

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwste tijden (20ste -21ste eeuw)

Tafonomische groep: huishoudelijk afval

Argumentatie en opmerkingen: Het betreft gebroken fragmenten, aangetroffen tijdens het verdiepen

Wetenschappelijk potentieel: De fragmenten geven een indicatie voor een datering van de context.

Verder onderzoek nodig: Nee, enkel basisverwerking

Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig

Aanvullende opmerkingen: /

3.8.2. Handverzameld dierlijk botmateriaal (Inv. 29-30)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd en gewogen.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per categorie: weinig (1 tot 3)
categorieën: bot en schelp (oester)
Aanwezige en dominante taxa: /
Homogeniteit/heterogeniteit: homogeen
Bewaringskwaliteit: goed
Fragmentatiegraad: klein
Dateerbare elementen: /
Residueel en intrusief materiaal: /
Aanvullende opmerkingen: /

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: /
Tafonomische groep: huishoudelijk afval
Argumentatie en opmerkingen: /
Bijzondere kenmerken: /
Wetenschappelijk potentieel: /
Verder onderzoek nodig? Enkel basisverwerking, geen verder onderzoek nodig.
Conservatie nodig? Geen conservatie nodig
Aanvullende opmerkingen: /

3.8.3. Aardewerk (Inv. 31-37)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd en gewogen.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: weinig (<25)

Groepen: industrieel wit, majolica, steengoed (raeren en langerwehe), rood geglazuurd aardewerk, grijs aardewerk, witbakkend aardewerk, maaslands wit aardewerk

Homogeniteit/heterogeniteit: heterogene context

Fragmentatiegraad: vrij gefragmenteerd, kleinere tot grote stukken

Vormenspectrum: bord in wit industrieel, bloempot in rood geglazuurd aardewerk

Deklagen en decoratie: loodglazuur en zoutglazuur

Stempels en *andere merken*: /

Dateerbare elementen: /

Productiesporen: /

Slijtage, *brand-en kooksporen, voedselresten*: /

Aanvullende opmerkingen: /

Tekening: /

Foto: /

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwste tijden 20ste-21ste eeuw

Tafonomische groep: huishoudelijk afval

Argumentatie en opmerkingen: Het betreft gebroken fragmenten, aangetroffen tijdens het verdiepen van de werkput

Wetenschappelijk potentieel: De fragmenten geven een indicatie voor een datering van de context.

Verder onderzoek nodig: Nee, enkel basisverwerking

Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig

Aanvullende opmerkingen: /

3.9. Assessment materiaal –WP2 (geen spoornummers)

Context en tafonomie

Werkput/zone: werkput 2
Spoornummer: /
Stratigrafie en relatie met andere sporen: /

Inventarisnummer(s): 39-47 en 60-62

3.9.1. Aardewerk (Inv. 39-47 en 59)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd, gewogen en gefotografeerd.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: weinig tot matig (<25 tot >50)

Groepen: industrieel wit, majolica, steengoed (raeren en westerwald), rood geglazuurd aardewerk, witbakkend aardewerk, rood aardewerk, pijpaarde

Homogeniteit/heterogeniteit: homogene context

Fragmentatiegraad: vrij gefragmenteerd, kleinere tot grote stukken

Vormenspectrum: bord, tas en waterkan in wit industrieel, bloempot in rood aardewerk, bloempot en taartschotel in witbakkend aardewerk, dopje van beugelfles, mosterdpot in westerwald, kleipijpjes

Deklagen en decoratie: loodglazuur en zoutglazuur

Stempels en *andere merken*: stempel: Petrus Regout Maastricht en BF Made in Belgium

Dateerbare elementen: stempels

Productiesporen: /

Slijtage, *brand-en kooksporen, voedselresten*: /

Aanvullende opmerkingen: /

Tekening: /

Foto:

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwste tijden (21ste eeuw)

Tafonomische groep: huishoudelijk afval

Argumentatie en opmerkingen: Het betreft gebroken fragmenten, aangetroffen tijdens het verdiepen van de werkput

Wetenschappelijk potentieel: De fragmenten geven een indicatie voor een datering van de context.

Verder onderzoek nodig: Nee, enkel basisverwerking

Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig

3.9.2. Glas (Inv. 60-62)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd, gewogen en gefotografeerd.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: zeer weinig (<25)

Groepen: wit doorzichtig glas, groen glas, bruin glas

Homogeniteit/heterogeniteit: homogene context

Fragmentatiegraad: klein

Vormenspectrum: fles, drinkglas

Deklagen en decoratie: /

Stempels en *andere merken*: /

Dateerbare elementen: rand

Productiesporen: /

Slijtage, *brand-en kooksporen, voedselresten*: /

Aanvullende opmerkingen: /

Tekening: /

Foto:

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwste tijden (20ste -21ste eeuw)

Tafonomische groep: huishoudelijk afval

Argumentatie en opmerkingen: Het betreft gebroken fragmenten, aangetroffen tijdens het verdiepen

Wetenschappelijk potentieel: De fragmenten geven een indicatie voor een datering van de context.

Verder onderzoek nodig: Nee, enkel basisverwerking

Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig

Aanvullende opmerkingen: /

3.10. Assessment materiaal – S3

Context en tafonomie

Werkput/zone: werkput 2
Spoornummer: S3
Stratigrafie en relatie met andere sporen: /

Inventarisnummer(s): 48-57

3.10.1. Bouwkeramisch materiaal (Inv. 48)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd, gewogen en gefotografeerd.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: weinig (1)
Groepen: vloertegel
Vormenspectrum: /
Homogeniteit/heterogeniteit:/
Bewaringskwaliteit: goed
Fragmentatiegraad: volledige tegel
Stempels en andere merken: /
Decoratie: /
Dateerbare elementen: /
Residueel en intrusief materiaal: /
Aanvullende opmerkingen: /

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwste tijden (21ste eeuw)
Tafonomische groep: residueel materiaal
Bijzondere kenmerken: /

Wetenschappelijk potentieel: De fragmenten geven een indicatie voor een datering van de context.

Verder onderzoek nodig? Nee, enkel basisverwerking
Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig
Aanvullende opmerkingen: /

3.10.2. Metaal (Inv. 49)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd, gewogen en gefotografeerd.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: weinig (1)
Groepen: email
Vormenspectrum: soeplepel
Homogeniteit/heterogeniteit:/
Bewaringskwaliteit: goed
Fragmentatiegraad: steel ontbreekt
Stempels en andere merken: /
Decoratie: /
Dateerbare elementen: /
Residueel en intrusief materiaal: /
Aanvullende opmerkingen: /

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwste tijden (21ste eeuw)
Tafonomische groep: huishoudafval
Bijzondere kenmerken: /

Wetenschappelijk potentieel: De fragmenten geven een indicatie voor een datering van de context.

Verder onderzoek nodig? Nee, enkel basisverwerking
Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig
Aanvullende opmerkingen: /

3.10.3. Handverzameld dierlijk botmateriaal (Inv. 50)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd en gewogen.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per categorie: weinig (1)
categorieën: bot
Aanwezige en dominante taxa: /
Homogeniteit/heterogeniteit: homogeen
Bewaringskwaliteit: goed
Fragmentatiegraad: klein
Dateerbare elementen: /
Residueel en intrusief materiaal: /
Aanvullende opmerkingen: /

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: /
Tafonomische groep: huishoudelijk afval
Argumentatie en opmerkingen: kapsporen
Bijzondere kenmerken: /
Wetenschappelijk potentieel: /
Verder onderzoek nodig? Enkel basisverwerking, geen verder onderzoek nodig.
Conservatie nodig? Geen conservatie nodig
Aanvullende opmerkingen: /

3.10.4 Glas (Inv. 51-52)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd, gewogen en gefotografeerd.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: zeer weinig (1 tot 2)

Groepen: wit doorzichtig glas, groen glas

Homogeniteit/heterogeniteit: homogene context

Fragmentatiegraad: zowel fragmenten als volledige flesjes

Vormenspectrum: fles, medicijnflesje en drinkglas

Deklagen en decoratie: rode beschildering en bloemmotief

Stempels en *andere merken*: /

Dateerbare elementen: /

Productiesporen: /

Slijtage, *brand-en kooksporen, voedselresten*: /

Aanvullende opmerkingen: /

Tekening: /

Foto:

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwste tijden (20ste -21ste eeuw)

Tafonomische groep: huishoudelijk afval

Argumentatie en opmerkingen: Het betreft gebroken fragmenten, aangetroffen tijdens het verdiepen

Wetenschappelijk potentieel: De fragmenten geven een indicatie voor een datering van de context.

Verder onderzoek nodig: Nee, enkel basisverwerking

Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig

Aanvullende opmerkingen: /

3.10.5. Aardewerk (Inv. 53-58)

Methodiek

Fragmenten gewassen, gedetermineerd, gewogen en gefotografeerd.

Verzamelwijze

Fragmenten gerecupereerd bij het verdiepen van de werkput.

Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: weinig tot matig (<25 tot >50)

Groepen: industrieel wit, majolica, steengoed (westerwald), rood geglazuurd aardewerk, witbakkend aardewerk, rood aardewerk

Homogeniteit/heterogeniteit: homogene context

Fragmentatiegraad: vrij gefragmenteerd, kleinere tot grote stukken

Vormenspectrum: bord, tas, onderbord, urinaal en mosterdpot in wit industrieel, mosterdpot in westerwald, bloempot in rood aardewerk

Deklagen en decoratie: loodglazuur en zoutglazuur

Stempels en *andere merken*: stempel: Petrus Regout Maastricht

Dateerbare elementen: stempels

Productiesporen: /

Slijtage, *brand-en kooksporen, voedselresten*: /

Aanvullende opmerkingen: /

Tekening: /

Foto:

Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: nieuwste tijden (21ste eeuw)

Tafonomische groep: huishoudelijk afval

Argumentatie en opmerkingen: Het betreft gebroken fragmenten, aangetroffen tijdens het verdiepen van de werkput

Wetenschappelijk potentieel: De fragmenten geven een indicatie voor een datering van de context.

Verder onderzoek nodig: Nee, enkel basisverwerking

Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig

Spoornummer	Type	Interpretatie	Interface	Zone	Werkput	Vak	Vlak
1	muur			1	1	1	1
2	muur			1	2	1	1
3	interface	afvalkuil		1	2	1	1
4	interface	kuil		1	2	1	1
5	interface	greppel		1	4	1	1
6	laag		5	1	4	1	1
7	interface	greppel		1	4	1	1
8	laag		7	1	4	1	1
9	interface	greppel		1	4	1	1
10	laag		9	1	4	1	1
11	interface	greppel		1	4	1	1
12	laag		11	1	4	1	1
13	muur			1	6	1	1
14	muur			1	6	1	1
15	muur			1	6	1	1
16	muur			1	6	1	1
17	muur			1	6	1	1
18	interface	insteek		1	6	1	1
19	laag			1	6	1	1
20	interface	insteek		1	6	1	1
21	muur			1	7	1	1
22	muur			1	7	1	1
23	muur			1	7	1	1
24	vloer			1	7	1	1
25	muur			1	8	1	1
26	muur			1	8	1	1
27	interface	kuil		1	8	1	1
28	laag			1	8	1	1
29	laag			1	8	1	1
30	interface	kuil		1	1	1	1
31	laag		30	1	1	1	1
32	laag			1	1	1	1
33	laag			1	2	1	1
34	laag			1	2	1	1
35	laag			1	3	1	1
36	laag			1	3	1	1
37	laag			1	6	1	1
38	laag			1	7	1	1
39	laag			1	8	1	1

Inventarisnummer	Spoornummer	InterfaceSpoornummer	Materiaal soort	Technische groep	Opmerkingen	Verzamelwijze	Object	Versiering	Positie versiering	Datering periode	Wanden	Randen	Bodems	Oren	Hals	Gruis	Aantal andere	Aantal totaal	Gewicht (gram)
1	11		aardewerk	rood geglazuurd AW	mogelijk ook nieuwste tijden					Nieuwe Tijden	1	0	0	0	0	0	0	1	2
2	11		glas	bruin glas	gedraaide/geblazen fles18de-20ste eeuw		fles			Nieuwe Tijden	0	1	0	0	0	0	0	1	29
3	10	9	aardewerk	grijs	mogelijk ook nieuwste tijden	couperen				Nieuwe Tijden	1	0	0	0	0	0	0	1	1
4	10	9	aardewerk	rood geglazuurd AW	mogelijk ook nieuwste tijden	couperen				Nieuwe Tijden	0	1	0	0	0	0	0	1	5
5	10	9	aardewerk	steengoed - Siegburg	mogelijk ook nieuwste tijden	couperen				Nieuwe Tijden	1	0	0	0	0	0	0	1	2
6	10	9	aardewerk	steengoed - Raeren	mogelijk ook nieuwste tijden	couperen				Nieuwe Tijden	2	0	1	0	0	0	0	3	12
7	19		aardewerk	steengoed - Raeren		schaven				Nieuwste tijden	1	0	0	0	0	0	0	1	2
8	19		aardewerk	steengoed - Westerwald		schaven				Nieuwste tijden	1	0	0	0	0	0	0	1	6
9	19		aardewerk	industrieel wit		schaven				Nieuwste tijden	2	0	0	0	0	0	0	2	3
10			aardewerk	pijpaarde		verdiepen	kleipijp			Nieuwste tijden	0	0	0	0	0	0	1	1	2
11			aardewerk	rood geglazuurd AW	WP3					Nieuwste tijden	1	0	0	0	0	0	0	1	3
12			aardewerk	steengoed - Raeren	WP3	verdiepen		radstempelversiering		Nieuwste tijden	1	0	0	0	0	0	0	1	15
13			aardewerk	industrieel wit	WP3	verdiepen				Nieuwste tijden	2	0	0	0	0	0	0	2	
14			kunststof	plastic	knoopWP3	verdiepen				Nieuwste tijden	0	0	0	0	0	0	1	1	
15			bot	dierlijk bot	rib-middelgroot of groot zoogdierWP3	verdiepen				Nieuwste tijden	0	0	0	0	0	0	1	1	17
16			bot	dierlijk bot	tand en botgroot tot middelgroot zoogdierkapsporenWP5						0	0	0	0	0	0	21	21	146
17			aardewerk	grijs	WP5-bruina laagkom en mogelijk kan (oor)15de-17de eeuw	verdiepen				Nieuwe Tijden	8	1	3	1	0	0	0	13	137
18			aardewerk	Maaslands AW	WP5-bruine laagbodem op standvinnen15de-17de eeuw	verdiepen				Nieuwe Tijden	13	0	2	0	0	0	0	15	41
19			aardewerk	rood geglazuurd AW	WP5-bruine laagzowel vroegrood als glazuur met mangaan (bruin)15de-17de eeuw	verdiepen	kom			Nieuwe Tijden	10	2	0	1	0	0	0	13	156
20			aardewerk	bijna steengoed	WP5-bruine laagbodem op ingeknepen standring	verdiepen				Nieuwe Tijden	3	0	1	0	0	0	0	4	41
21			aardewerk	steengoed - Raeren	WP5-bruine laag	verdiepen				Nieuwe Tijden	4	0	2	0	0	0	0	6	38
22			aardewerk	industrieel wit	WP6stempel Petrus Regout & Co Maastricht		kommetje	stempel		Nieuwste tijden	0	0	2	0	0	0	0	2	92
22			aardewerk	industrieel wit	WP6stempel Petrus Regout & Co Maastricht		kommetje	stempel	bodem	Nieuwste tijden	0	0	2	0	0	0	0	2	92
23			aardewerk	majolica	WP6	verdiepen				Nieuwste tijden	1	0	0	0	0	0	0	1	15
24			aardewerk	steengoed - Westerwald	WP6	verdiepen				Nieuwste tijden	3	1	0	0	0	0	0	4	15
25	13		bot	dierlijk bot	klein zoogdier	verdiepen					0	0	0	0	0	0	0	0	8
26			glas	wit (transparant) glas	volledig medicijnflesjeWP7	aanleg vlak	fles			Nieuwste tijden	1	0	0	0	0	0	1	2	72
27			glas	wit (transparant) glas	WP7	aanleg vlak	vensterglas			Nieuwste tijden	0	0	0	0	0	0	2	2	6
28			glas	groen glas	geblazen/gedraaid glasWP7	aanleg vlak	fles				10	1	0	0	0	0	0	11	86
29			bot	dierlijk bot	middelgroot zoogdierWP7	aanleg vlak				Nieuwste tijden	0	0	0	0	0	0	0	0	198
30			schelp	oester	WP7	aanleg vlak				Nieuwste tijden	0	0	0	0	0	0	0	0	21
31			aardewerk	grijs	WP7	aanleg vlak	kan			Nieuwste tijden	0	0	0	1	0	0	0	1	111
32			aardewerk	Maaslands wit AW	WP7	aanleg vlak				Nieuwste tijden	1	1	0	0	0	0	0	2	5
33			aardewerk	rood geglazuurd AW	bloempotWP7	aanleg vlak				Nieuwste tijden	3	1	2	0	0	0	0	6	161
34			aardewerk	witbakkend AW	WP7	aanleg vlak				Nieuwste tijden	2	1	0	0	0	0	0	3	24
35			aardewerk	majolica	WP7	aanleg vlak				Nieuwste tijden	0	1	0	0	0	0	0	1	34
36			aardewerk	industrieel wit	WP7	aanleg vlak	bord			Nieuwste tijden	4	1	0	0	0	0	0	5	29
37			aardewerk	steengoed	raeren en langerweheWP7	aanleg vlak				Nieuwste tijden	3	1	0	0	0	0	0	4	236
38											0	0	0	0	0	0	0		
39			aardewerk	witbakkend AW	+50 aantal schervenvormen: bloempot, taartschotel, kommetjeWP2	verdiepen				Nieuwste tijden	0	0	0	0	0	0	0	0	4300
40			aardewerk	rood	WP2+50 scherven	verdiepen	bloempot			Nieuwste tijden	0	0	0	0	0	0	0	0	3500
41			aardewerk	industrieel wit	vormen: bord, tas, waterkan?stempel: Petrus Regout MAASTRICHTBF made in Belgium 3B	verdiepen		stempel	bodem	Nieuwe Tijden	0	0	0	0	0	0	0	0	1240
42			aardewerk	majolica	WP2	verdiepen				Nieuwste tijden	0	0	0	0	0	0	3	3	211
43			aardewerk	steengoed - Westerwald	mosterdpotWP2	verdiepen				Nieuwste tijden	1	2	2	0	0	0	0	5	239
44			aardewerk	steengoed - Raeren	WP2	verdiepen				Nieuwste tijden	1	0	0	0	0	0	0	1	3
45			aardewerk		bruin geglazuurd awWP2	verdiepen				Nieuwste tijden	1	1	0	0	0	0	0	2	62
46			aardewerk	rood geglazuurd AW	WP2met mangaanglazuur en groen glazuur	verdiepen				Nieuwste tijden	1	2	1	0	0	0	0	4	154
47			aardewerk		dopje van beugelfles opschrift MABWP2	verdiepen				Nieuwste tijden	0	0	0	0	0	0	0	0	34
48	3		aardewerk	rood	12,5x12,5x2,5	verdiepen	tegel - vloer			Nieuwste tijden	0	0	0	0	0	0	1	1	681
49	3		metaal		soeplepel email	verdiepen				Nieuwste tijden	0	0	0	0	0	0	1	1	168
50	3		bot	dierlijk bot	middelgroot tot groot zoogdierkapsporen	verdiepen					0	0	0	0	0	0	0	0	130
51	3		glas	groen glas	geblazen glasmedicijnflesjes	verdiepen	fles			Nieuwste tijden	0	1	1	0	0	0	2	4	1248
52	3		glas	wit (transparant) glas		verdiepen	drinkglas			Nieuwste tijden	1	0	1	0	0	0	0	2	118
53	3		aardewerk	steengoed - Westerwald	mosterdpot	verdiepen				Nieuwste tijden	1	2	0	0	0	0	0	3	465
54	3		aardewerk	witbakkend AW		verdiepen				Nieuwste tijden	0	4	0	0	0	0	0	4	119
55	3		aardewerk	rood geglazuurd AW		verdiepen				Nieuwste tijden	0	1	0	0	0	0	0	1	108
56	3		aardewerk	industrieel wit	vorman: urinaal, onderbord, tas, bord, vaas?, mosterdpotstempel: Petrus Regout MAASTRICHT	verdiepen				Nieuwste tijden	0	0	0	0	0	0	0	0	2856
57	3		aardewerk	porselein		verdiepen				Nieuwste tijden	1	0	0	0	0	0	0	1	2
58	3		aardewerk	rood		verdiepen	bloempot			Nieuwste tijden	0	0	0	0	0	0	0	0	2213
59			aardewerk	pijpaarde	WP2	verdiepen	kleipijp			Nieuwste tijden	0	0	0	0	0	0	3	3	38
60			glas	bruin glas	gedraaid/geblazen glasWP2	verdiepen	fles			Nieuwste tijden	0	2	2	0	0	0	0	4	951
61			glas	wit (transparant) glas	WP2	verdiepen	drinkglas			Nieuwste tijden	2	0	1	0	0	0	0	3	498
62			glas	groen glas	WP2	verdiepen				Nieuwste tijden	1	0	0	0	0	0	0	1	17
63			aardewerk	rood geglazuurd AW	geen laagnummer weergegeven - afkomstig uit puinig pakket uit onderkant proefput, 1x roodgeglazuurd, tweede scherf zonder glazuur	aanleg vlak					2	0	0	0	0	0	0	2	

ARCHEOLOGISCHE PROSPECTIE

Leuven - Booghuys 2017

BIJLAGE FOTOLIJST

Monument
Vandekerckhove N.V.

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Auteurs: Apers Thomas

Redactie: Thomas Apers

DSCN8366.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8365.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8364.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//

DSCN8363.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 8 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8362.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 8 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8361.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 8 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8360.JPG - Spoornummer(s): 26 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8359.JPG - Spoornummer(s): 26 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8358.JPG - Spoornummer(s): 25 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8357.JPG - Spoornummer(s): 25 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8356.JPG - Spoornummer(s): 25 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8355.JPG - Spoornummer(s): 25 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8354.JPG - Spoornummer(s): 25 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8353.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8352.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8351.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8350.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8349.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8348.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN8347.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//1

DSCN5967.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /5//

DSCN5966.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /5//

DSCN5965.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//

DSCN5964.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//

DSCN5963.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//

DSCN5962.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//

DSCN5961.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /8//

DSCN5960.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5959.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5958.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5957.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5956.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5955.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5954.JPG - Spoornummer(s): 21, 22 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5953.JPG - Spoornummer(s): 21, 22, 23, 24 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5952.JPG - Spoornummer(s): 21, 22, 23, 24 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5951.JPG - Spoornummer(s): 21, 22, 23, 24 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5950.JPG - Spoornummer(s): 22, 23, 24 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5949.JPG - Spoornummer(s): 22, 23, 24 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5948.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5947.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5946.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 7 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5945.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5944.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /1//

DSCN5943.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//

DSCN5942.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//

DSCN5941.JPG - Spoornummer(s): 21, 22, 23, 24 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5940.JPG - Spoornummer(s): 21, 22, 23, 24 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5939.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5938.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5937.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5936.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5935.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//1

DSCN5934.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//

DSCN5933.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 6 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5932.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 6 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5931.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 6 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5930.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 6 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5929.JPG - Spoornummer(s): 16 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5928.JPG - Spoornummer(s): 16 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5927.JPG - Spoornummer(s): 15 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5926.JPG - Spoornummer(s): 15 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5925.JPG - Spoornummer(s): 15 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5924.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5923.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5922.JPG - Spoornummer(s): 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5921.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5920.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5919.JPG - Spoornummer(s): 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5918.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5916.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5915.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5914.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5913.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5912.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5911.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5910.JPG - Spoornummer(s): 13 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5909.JPG - Spoornummer(s): 13 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5908.JPG - Spoornummer(s): 13 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5907.JPG - Spoornummer(s): 13 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5905.JPG - Spoornummer(s): 13 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5904.JPG - Spoornummer(s): 13 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//1

DSCN5902.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /6//0

DSCN5901.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 5 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /5//1

DSCN5900.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 5 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /5//1

DSCN5899.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /5//1

DSCN5898.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /5//1

DSCN5897.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /5//1

DSCN5896.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /5//1

DSCN5895.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /5//

DSCN5894.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//1

DSCN5893.JPG - Spoornummer(s): 9, 10 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//1

DSCN5892.JPG - Spoornummer(s): 9, 10 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//1

DSCN5891.JPG - Spoornummer(s): 9, 10 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//1

DSCN5890.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 4 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//1

DSCN5889.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 4 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//1

DSCN5888.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//1

DSCN5887.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//1

DSCN5886.JPG - Spoornummer(s): 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//1

DSCN5885.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//1

DSCN5884.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//1

DSCN5883.JPG - Spoornummer(s): 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//1

DSCN5882.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//1

DSCN5881.JPG - Spoornummer(s): 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//1

DSCN5880.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//

DSCN5879.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//1

DSCN5878.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /4//

DSCN5877.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /3//

DSCN5876.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /3//

DSCN5875.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /3//

DSCN5874.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 3 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /3//1

DSCN5873.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 3 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /3//1

DSCN5872.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /3//1

DSCN5871.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /3//1

DSCN5870.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /3//1

DSCN5869.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /3//1

DSCN5864.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 2 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//1

DSCN5863.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 2 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//1

DSCN5862.JPG - Spoornummer(s): 3 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//1

DSCN5861.JPG - Spoornummer(s): 3 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//1

DSCN5860.JPG - Spoornummer(s): 2 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//1

DSCN5859.JPG - Spoornummer(s): 2 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//1

DSCN5858.JPG - Spoornummer(s): 2 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//1

DSCN5857.JPG - Spoornummer(s): 2 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//1

DSCN5856.JPG - Spoornummer(s): 2 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN5855.JPG - Spoornummer(s): 2, 3, 4 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//1

DSCN5854.JPG - Spoornummer(s): 2, 3, 4 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//1

DSCN5853.JPG - Spoornummer(s): 2, 3, 4 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//1

DSCN5852.JPG - Spoornummer(s): 1 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /1//1

DSCN5851.JPG - Spoornummer(s): 1 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /1//1

DSCN5850.JPG - Spoornummer(s): 1 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /1//1

DSCN5849.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /1//1

DSCN5848.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /1//1

DSCN5847.JPG - Spoornummer(s): 1 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /1//1

DSCN5846.JPG - Spoornummer(s): 1 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /1//1

DSCN5845.JPG - Spoornummer(s): 1 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /1//1

DSCN5844.JPG - Spoornummer(s): 1 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /1//1

DSCN5843.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /1//

DSCN5842.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /1//

DSCN1550.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 17, 18, 19, 20, 21 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /5//

DSCN1549.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 17, 18, 19, 20, 21 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /5//

DSCN1548.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 17, 18, 19, 20, 21 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /5//

DSCN1547.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 17, 18, 19, 20, 21 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /5//

DSCN1545.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 26, 27, 28 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//

DSCN1544.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 26, 27, 28 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /7//

DSCN1542.JPG - Spoornummer(s): 13 - Inventarisnummer(s): 25 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN1541.JPG - Spoornummer(s): 13 - Inventarisnummer(s): 25 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN1539.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 60, 61, 62 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//

DSCN1538.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 60, 61, 62 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//

DSCN1536.JPG - Spoornummer(s): 3 - Inventarisnummer(s): 58 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN1535.JPG - Spoornummer(s): 3 - Inventarisnummer(s): 58 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN1533.JPG - Spoornummer(s): 3 - Inventarisnummer(s): 53, 54, 55, 56, 57, 58 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN1532.JPG - Spoornummer(s): 3 - Inventarisnummer(s): 53, 54, 55, 56, 57, 58 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN1530.JPG - Spoornummer(s): 3 - Inventarisnummer(s): 51, 52 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN1529.JPG - Spoornummer(s): 3 - Inventarisnummer(s): 51, 52 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN1527.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//

DSCN1526.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /2//